

No 40.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Konrada W.  
Niedz. św. Leona M.  
Pon. św. Maksymiliana B.  
Wt. św. Katedry S. P.  
Sr. św. Piotra Dam.  
Czw. św. Macieja Ap.  
Piąt. św. Zygryda B.

Wschód słońca: godz. 7 m. 12  
Zachód słońca: godz. 5 m. 17  
Dług. dnia: godz. 10 m. 05

Cena prenumeraty:  
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —  
Półrocznie " 3 " —  
Kwartalnie " 1 " 50  
Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.  
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:  
Rocznie rb. 7 kop. 40  
Półrocznie " 3 " 70  
Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,  
ul. Przejazd № 3.  
Nr. telefonu 593.

# ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 19 lutego 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;  
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz pełnowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyi uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

## Zarząd

## Łódzkiego Towarzystwa Wz. Kredytu

Piotrkowska 43

ma zaszczyt podać do wiadomości członków Towarzystwa, że obecnie pobiera od dyskonta weksli:

6 1/2% p. a. z terminem do 3-ch miesięcy  
7% " " " od 3-6 " "

Cukry deserowe, Kakao i Czekolada **Jana Fruzińskiego** Piotrkowska 71 wprost Pasażu Meyera. 482-r

Znaomity środek odżywczy **KEFIR** K. ŻYCKIEGO poleca apteka W. DAN ELECKIEGO. Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

50% oszczędności opalu, usuwa wilgoć patent. MULTI-LIKATOR OGRZEWANIA Dr. W.P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71.

Kto chce mieć ciepłe i suche mieszkanie, niech zastosuje do pieca patentowany ulepszony ogrzewacz „WULKAN” D-ra Ludwika Zielińskiego Warszawa, Mazowiecka 4, tel. 53-62; adres telegr. „Kabel”. Oszczędność opalu przeszła 50%. Prospekty i ceniki na żądanie. Wstrzegać się przestarzałych konstrukcyj. Poszukuje się poważnego przedstawiciela na Łódź i okolice. 420-25-1

Towarzystwo Przeciwbębracze prosi o zbieranie odpadków. Biuro, Cegielniana 72.

Przeciwko zaparciom stoła, wywołanym tak często występującym zarówno w młodym jak i starszym wieku katarem kiszki stosowana bywa w szpitalach naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa” w ilości około 150 gramów. Woda ta przemywa kiszki bez bólu, osad z języka znika i apetyt wzmagają się bez żadnej dla żołądka dolegliwości. Sprawozdania naukowe 5-go oddziału e. k. szpitala powszechnego w Wiedniu stwierdzają dalej:

„Woda gorzka „Franciszka Józefa” stosowana była co 4 do 5 dni, a później przy użyciu mniejszej nawet ilości osiągnąć można było takie same skutki”.

## Co mówili neosławiści.

Wracając z konferencji neosłowiańskiej pp Straszewiczowi i Kramarzowi, zabiegł drogę w Dynaburgu redaktor „Kuryera Wileńskiego” i otrzymał od nich w wagonie kolejowym charakterystyczne uwagi, które w streszczeniu poniżej przytaczamy bez komentarzy.

— Pan Kramarz zdaje się mieć złudzenie jakiejś jednolitej Rosyi. Więc poczęliśmy stawiać mu przed oczy ruch mało- i białoruski, ten ostatni, jako najnowszy, szczególnie... I nad tem wszystkim panować ma jeden szablon?..

— Decentralizacja była państwa rosyjskiego bardziej może od konstytucji potrzebna — z siłą oświadczył p. Straszewicz.

P. Kramarz nie zdawał się być przekonany. Co do Królestwa Polskiego stanowisko jego jest jasne; co do terytoriów o ludności mieszanej, ten, mądry skądinąd człowiek, zdaje się stać na stanowisku rosyjskiej umiarkowanej prawicy... I z takimi poglądami wraca do Pragi...

— Ale na konferencji sprawiał się bardzo dzielnie — zapewniał mnie p. Straszewicz. — Byliśmy z niego zadowoleni. Powtarzał on wielokrotnie, iż praskie okólniki z 1908 r. należy rozwinąć i sformułować w stosunku do Polski.

— Czy nie oponowali mu rosyjanie?  
— Nie... Hr. Bobrinskij tylko przypominał co chwila, że o stosunkach polsko-rosyjskich nie można mówić, nie mówiąc jednocześnie o Galicyi. Reflektowano go, że o Galicyi nie godzi się traktować wogóle pod nieobecność ukraińców, stanowiących tam większość.

— P. Kramarz hr. Bobrinskiego za reakcyjność nie uważa. Nie jest to, zdaniem jego, człowiek zły woli. Dla Galicyi żąda hr. Bobrinskij przecież tylko 1) zupełnej wolności religijnej, 2) możliwości zakładania tam rosyjskich szkół prywatnych...

— Czy panowie z rzeczy mówionych przy drzwiach zamkniętych, coś jednak opowiedzieć mi mogą?

— Bardzo niewiele, gdyż zobowiązaliśmy się wszyscy słowem...

— Ale o czemże rozmawiano przeważnie?  
— Dziewięć dziesiątych dyskusji ogólnej poświęcono stosunkom polsko-rosyjskim, gdyż o nie rozbija się dziś wszystko.

— Czy deklaracja, złożona przez Polaków, zrobiła dodatnie wrażenie?

— Zdaje się. Jest bardzo powściągliwa. Żywioły postępowe przyjęły ją dobrze. Niestety, w sprawie neosłowiańskiej z kadetami dogadać się ani sposob. „Z takimi ludźmi, jak Bobrinskij, współdziałać nie możemy” — twierdzą — choć samą ideę neosłowiańską uważają za własną.

— Więc czyż nie lepiej byłoby, zerwawszy z nacjonalistami, zwrócić się do kadetów? — zagadnął p. Kramarza.

— Nie mam zamiaru czytać neoslawizmu wyłącznie kadeckim; wówczas odeszliby od niego inni — odparł p. Kramarz. I wnet jak gdyby pozatawał, że się na chwilę wypowiedział.

— Wracając do deklaracji polskiej... Czy była ona wyrazem zapłaty tylko udział w konferencji biorących Polaków?

— Tak twierdzić nie można — oświadczył p. Straszewicz — porozumiewaliśmy się ciągle z obu naszymi Kołami w obu izbach. Wybór komisji do rozważenia warunków polsko-rosyjskich...

skiego współdziałania też ogólnem, zdaje się, przyjęto uznaniem...

— Nad czym debatować będzie ta komisya?

— Program jej prac ma być następujący: 1) prawa wyjątkowe stosowane do Polaków i żądanie równouprawnienia ich w całym państwie, 2) sprawy szkolne, 3) sprawa języka w urzędach, 4) ograniczenie Polaków pod względem praw wyborczych, 5) kwestya ziemstw w guberniach zachodnich, 6) odłączenie Chełmszczyzny.

— Cóż panowie spodziewacie się osiągnąć, rozważając te punkty?

— Spodziewamy się ustalić pewne minimum koncesyj, o które dla narodowości polskiej i spokojnego jej rozwoju walczyć zgodzi się odtąd każdy, kto uznaje się za neosłowianina.

— A jeśli pewne jednostki tego minimum nie uznają?..

— To od nich odpadają. W każdym razie do Sofii pojedziemy tylko, będąc pewni, że tam nowych walk stoczyć nie będziemy zmuszeni o elementarne swe postulaty... że obok nas znajdują się na tym zjeździe Rosjanie, z którymi porozumieliśmy się zasadniczo nareszcie.

— A w razie, jeśli się to nie uda?..

— W takim razie w Sofii nie będzie ani jednego Polaka — odparł p. Straszewicz — i neoslawizm jako taki znajdzie swój koniec.

— Czy nie byłoby lepiej, gdyby dokonał był krótkiego żywota teraz w Petersburgu? — pytałem.

— Nie... Na to zgadzamy się wszyscy: i Dmowski i hr. Olsza. A propos, muszę panu powiedzieć, że z prawdziwym uznaniem przysłuchiwałem się wystąpieniom moich kolegów z delegacji... Był w tem ogromny tak i godność i dojrzałość i powściągliwość zarazem.

— A jakże tam konferencję obecną przyjęto «w sferach»? — dopytywałem się jeszcze.

— Chomiakow zdobył sobie całą naszą sympatyę. Bardzo gorąco przemawiał on też na pożegnalnym obiedzie. Zabierał tam dwukrotnie głos i członek Rady państwa, Szabeko. Mówił świetnie. Ten obiad, na którym i ja zmuszony byłem głos zabrać, to był, oprócz odczytu Kramarza, jedyny nasz występ na zewnątrz; pozatem radziliśmy wciąż w zamkniętym kole.

— Cóż panowie uradzili jeszcze?..

— Odłożyć wystawę wszechsłowiańską do 1915 roku. Może się trochę do tego czasu atmosfera oczyści...

Na tem urwała się gawęda.

## Nacyonalizm rosyjski.

„W jednym z klubów petersburskich — pisze «Słowo» — p. M. Lwow miał odczyt o nacyonalizmie. Przewodnią jego myślą było, że ruch wolnościowy w Rosji i stronnictwa postępowe zaniedbały uczucia patryotyczne, że pozwoliły na zagarnięcie tych uczuć przez żywioły wstecznicze i że błąd ten należy dziś naprawić, ponieważ nacyonalizm szowinistyczny i brutalny prowadzi do zguby kraj i państwo. W dyskusji nad odczytem wzięli udział pp.: Rodiczew, Milukow, Brianczaninow, Ludwik Straszewicz, Sławiński i Kutylowski.

„Pierwsi dwaj dowodzili, że pierwiastek patryotyzmu tkwi w całej działalności stronnictw postępowych, które, jak nie uwydatniły go dotąd, tak nie widzą powodu uwydatniać na przyszłość. P. Brianczaninow polemizował z Rodiczewem, który nie chce w dziejach Rosji widzieć żadnych chwil jaśniejszych, godnych umiłowania patryotycznego. P. Sławiński zarzucał stronnictwom postępowym, że nie zdają sobie sprawy z całej wagi zagadnień narodowościowych.

„W barwnej, iskrzącej się dowcipami zestawianiami i uwagami mowio, p. L. Straszewicz, przedstawiony zgromadzeniu przez prof. Pogodina jako gość z Warszawy, przeciwstawił patryotyzm nacyonalizmowi zabobczemu, wykazując na przykładach całą jego szkodliwość zarówno dla gąbionych, jak dla gąbicieli. P. Kutylowski zwrócił uwagę na sprzeczność pomiędzy ciasnym nacyonalizmem rosyjskim a ideą imperyalistyczną, podkreślając, że tę właśnie ideę, uszlachetnioną przez wolność cywilizacyjną ludów państwa, przeciwstawić winny stronnictwa postępowe nacyonalizmowi.“

## Olszamowski o Opolu.

Znakomity prawnik, Polak, zamieszkały w Petersburgu, B. Olszamowski, zabrał głos w gazecie „Riecz“ o kwestyi zajętego przez władzę kościoła w Opolu, wskutek której wystąpiono w Dumie z interpelacją. Ciekawy ten artykuł przytaczamy poniżej:

P. B. Olszamowski przypomina, iż fakt to nie wyjątkowy. Pamiętamy wszystkie o Zelwach, gdzie choć zabito 8 katolików, a ranono 20 tu, z policyi zaś nikt nie zginął — stawiono pod sąd za opór władzy 22 katolików. I rosyjscy sędziowie — podkreśla p. Olszamowski — uniewinił pod sądnych, choć tymczasem kościół katolicki kształcono na cerkiew, nawet mimo to, że miejscowi prawosławni stwierdzali na sądzie zupełną zbyteczność tej zamiany, jak i ujemny jej wpływ na późniejsze stosunki miejscowych katolików i prawosławnych.

Podkreśla też w dalszym ciągu p. Olszamowski ważny szczegół, jaki wyszedł na jaw w tej sprawie. Oto zazwyczaj mówiło się i mówi, że kościoły zamykano i oddawano departamentowi prawosławnemu z mocy rozkazów Najwyższych. W toku śledztwa sędzia śledczy chciał dołączyć do akt kopje rozkazu Najwyższego co do zamknięcia kościoła zelwańskiego i dlatego zapytał o ów rozkaz właściwą władzę. Okazało się, że takich specjalnych rozkazów Najwyższych niema, lecz, że dnia 19-go kwietnia 1866 roku wysłano z departamentu spraw duchownych ministerjum spraw wewnętrznych do general-gubernatora wileńskiego, grodzieńskiego, kowieńskiego i mińskiego, oraz głównego naczelnika guberni witebskiej i mohylowskiej — kopję rozkazu Najwyższego z zarządzeniami co do duchowieństwa rzymsko-katolickiego i co do zamykania kościołów i kaplic w guberniach zachodnich.

W owym rozkazie Najwyższym powiedziano, co następuje: „Nadać general-gubernatorom guberni południowo i północno zachodnich moc kazowania i zamykania tych z pośród istniejących tam rzymsko-katolickich ołtarzy domowych, kaplic i bezparafialnych kościołów filialnych, które urządzone bez legalnego zezwolenia, oraz tych, których istnienie okaże się szczególnie szkodliwym i których zamknięcie będzie uznane przez general-gubernatora za niezbędne.

Również general-gubernatorom nadać moc zamykania i kościołów parafialnych, z kazowaniem samych parafii skutkiem przejścia większości mieszkańców na prawosławie i małej liczebności parafian-katolików lub dla innych szczególnie ważnych przyczyn, lecz z warunkiem, by o każdym wypadku zamknięcia kościoła parafialnego był zawiadomiony minister spraw wewnętrznych. Przytem w razie przejścia większości parafian na prawosławie i małej liczebności katolików zamykane kościoły parafialne, filialne i kaplice mogą być przekształcane na cerkwie prawosławne.“

Z przytoczonego wynika — ciągnie dalej p. Olszamowski — iż kościoły są własnością parafian, a dlatego winny stosować się do ich losu. Gdy więc po wielu latach, mianowicie dnia 17 (30) kwietnia roku 1905 manifestem tolerancyjnym przyznano katolikom prawo przywracać swe kościoły, katolicy rozpoczynają starania o możliwość wykorzystania tych praw swoich w czynie.

Wówczas jednak miejscowe władze duchowne przy współdziałaniu miejscowych władz administracyjnych starają się owdładnąć gmachami takich zamykanych kościołów i przekształcić je na cerkwie.

Zanytnie więc p. Olszamowski, czy taki stan rzeczy jest legalny i sprawiedliwy.

Z drugiej strony zaś sądzi autor artykułu w gazecie „Riecz“, że gdyby nawet była potrzeba gdziekolwiek cerkwi prawosławnej, to w takim razie państwo i społeczeństwo prawosławne może i powinno na własnej ziemi i własnym kosztem wybudować cerkiew, nie gwałcąc jednak niczych praw przytem.

## ŚWIĘTOKRADZTWO

w bazylice 12-tu Apostołów w Rzymie.

W dniu 5 lutego r. b. komisarz policyi, p. Monaco, w nocy, w towarzystwie swych pomoc-

ników i agentów, obchodząc miasto, zauważył znanego złodzieja, Amadeusza Curti w sąsiedztwie placu 12 Apostołów.

Curti, pokreśliwszy się w tę i ową stronę przy kracie bazyliki, połączył się z jakimś człowiekiem, który wkrótce nadszedł i obadwaj nie spodzianie zniknęli za kratą świątyni.

Zniknięcie Curtiego naprowadziło na wniosek, że odbywa się rabunek w kościele. O godz. 1 po północy agenci policyi spostrzegli wychodzące z Bazyliki 3 indywidua, każde z zawiniątkiem. Wówczas p. Monaco rzucił się na Curtiego, a towarzysze jego na pozostałych dwóch rabusiów. Zaskoczeni zniemacka złodzieje, nie mieli odwagi się bronić. Wewnątrz zawiniątek, odebranych od nich, znaleziono: monety srebrne i niklowe, perły wschodnie wielkiej wartości, naszyjnik złoty z brylantami, korale, krzyżyki i serca srebrne, wszystko mające niezwykłą wartość.

Badani świętokradcy zeznali, że jednemu z nich udało się wieczorem zakraść do świątyni, gdzie został zamknięty. W nocy, gdy uważał, że chwila stosowna, otworzywszy drzwi, wpuścił swoich towarzyszy i razem już rozbili skarbonki z ofarami i odarli obraz Najśw. Maryi Panny, zwany «di Constantinopoli». Zauważyli oni i Cyboryum, jednakże puszkę nie naruszyli, została na swoim miejscu. Ażeby dostać się do obrazu, musieli rozbic wspaniałą, cenną zasłonę kryształową; huk strzaskanego szkła naglił ich do pośpiechu, by nie zaskoczyli ich zakonnicy. Oczarowali się więc tylko na tym rabunku, a uchodząc, wpadli w ręce policyi.

Świętokradztwo to wywołało w Rzymie niezwykle zainteresowanie. Duchowieństwo niezwłocznie zarządziło nabożeństwo wynagradzające, a „Osservatore Romano“ gorąco wezwał wszystkich wiernych, a w szczególności tych, którzy należą do Adoracji Najśw. Sakramentu, aby ze wszystkich parafii miejskich uczestniczyli w tem nabożeństwie.

Następnego dnia po świętokradztwie, w Bazylice 12 Apostołów, o godz. 8 rano, odbyła się nroczyta Msza św. i komunia generalna; o godz. 4 po poł. adoracja przez całą godzinę, a o godz. 5 wygłosił kazanie najprzewielebniejszy O. Laurenty Janssens, opat benedyktynów, sekretarz św. Kongregacyi Zakonników.

## Z KRÓLESTWA.

**Cena ziemi.** W łęczyckiem włościanie zakupił w celach parcelacyjnych Rybitwy, płacąc po 9,000 rubli za włokę. Parcelacja w tej okolicy robi wielkie postępy bardzo szybko. W ostatnich czasach włościanie zaczęli się zgłaszać do różnych instytucji kredytowych o pożyczki na zakup ziemi, nie posiadając bowiem dostatecznej gotówki.

**Bogate wykopaliska** odkryli i przywieźli do Muzeum Krajoznawczego w Kielcach członkowie tegoż Towarzystwa pp. Józef Milicer i Jan Czarnocki.

Poszukiwania czynione były w jednej z jaskiń okolic Ojcowa, t. zw. Wierchowskiej, prawie na samej granicy. Znaleziono pysznie zachowany łeb niedźwiedzia kopalnego, oddzielne kości tura, szczęki i drobne kości bliżej nieokreślonych „gryzoniów“. Oprócz tego znaleziono nieco wyrobów kamiennych (grot, siekierka i t. d.) i z kości.

Ekskursya wspomnianych członków zreferowana będzie na zebraniu ogólnem członków Towarzystwa Krajoznawczego wraz z przedstawieniem okazów.

**Huta robotnicza.** Mimo przeszkód, wskrzeszenie współdzielczej huty robotniczej „Barbara“ w Zagłębiu dąbrowskiem jest na jaknajlepszej drodze. Zainteresowanie się hutą wzrasta coraz bardziej; przystąpiło znów kilku udziałowców z wkładami znacznymi, inni chcą również zapisać się w poczet uczestników.

Na pierwszą wieś o wznowieniu czynności huty, nadesłano obywateli dosyć znaczną liczbę, inne napływają. Jak tylko będą zebrane dostateczne fundusze, huta niezwłocznie zacznie funkcjonować.

Dotychczas zadeklarowano 2 tysiące kapitału, brak jeszcze 2 — 3 tysięcy.

W niedzielę, dnia 20 b. m. o godzinie 2 po

południu, odbędzie się w hucie zebranie udziałowców, w celu ostatecznego omówienia spraw huty.

Huta zatrudniała około 70 robotników; wyroby jej cieszyły się popytem.

**Na szpital dziecięcy w Lublinie.** Z inicjatywy prezesa dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Lublinie, wszyscy urzędujący w tej instytucji z wyboru i z nominacji powzięli uchwałę składać wiececznie rb. 180 rocznie na ufundowanie jednego łóżeczka w szpitalu dziecięcym, zakładanym przez pana Juliusza Vettera.

Jest to drugi przykład zbiorowego działania ofiarności dla szpitala dziecięcego w Lublinie.

**Na Sybir.** „Kuryer Zagłębia“ donosi, że wraz z górnikami z okolic Niwki, Modrzejowa i Zagórzca wybierają się na Sybir i rodziny marynarów, zamieszkałych w Kozięglowach, Pogoni i innych miejscowościach.

**KALENDARZYK TERMINOWY.**

**IMIONA SŁOWIAŃSKIE.** Dziś Czysław. Jutro Lubomila. W poniedziałek Onostawy.

**TEATR POLSKI.** (Cegielniana 63). Dziś „Wesela“ Wyspiańskiego, przedstawienie dla młodzieży szkolnej, po cenach najniższych. Początek o godz. 3 i pół po południu.

— Dziś „Magdalenka“, farsa w 3 aktach Davis'a. (Ceny zwyczajne). Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

— Jutro „Odrodzona Ewa“, H. Rozgórskiej. (Przedstawienie popularne, po cenach najniższych). Początek o godzinie 3 po południu.

— Jutro „Ryszard III“, tragedia Szekspira. Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

— W poniedziałek „Miłosierdzie ludzkie“, „Prawo Mimikry“, komedye Nowaczyńskiego, oraz „Wywiad“ Mirbeau. Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

**TEATR „APOLLO“** Dziś „Szalona dziewczyna“, występ operetki polskiej pod dyrekcją F. Felńskiego. Początek o godz. 8 i pół wieczorem.

— Jutro „Wesoła wdówka“, przedstawienie popularne po cenach niższych. Początek o godz. 3 po poł.

— Jutro „Bohaterowie“. Początek o godzinie 8 i pół wieczorem.

**ZEBRANIA.** Jutro (w lokalu Stow. techników, Piotrkowska 260) o g. 4 i pół pp., zebranie miesięczne oddziału łódzkiego, polskiego Tow. krajoznawczego, na którym inżynier Fr. Bąkowski wygłosi odczyt p. t. „Pomorze polskie“ (Kaszuby północne).

— Jutro (w lok. Konstantynowska 5), o g. 4 po poł., zebranie Towarz. abstynentów „Przyszłość“, na którym dr Skalski wygłosi pogadankę „O krematoryach“.

— Jutro (w lokalu „Liry“, Mikołajska nr. 11), o godz. 4 po poł., ogólne zebranie członków Stow. majstrów fabrycznych gub. piotrkowskiej.

— Jutro (w lokalu własnym, Mikołajska nr. 40) o godz. 10 rano, ogólne zebranie członków Stow. odlewników.

— Jutro (w lokalu własnym, Mikołajska nr. 91) o godz. 2 po poł., ogólne zebranie Stow. selfaktor majstrów.

— Jutro (w sali „Jedności“, Piotrkowska nr. 175) o godz. 2 po poł., ogólne zebranie Stow. woźnych i szwajcarów.

— Jutro (w lokalu, Grabowa nr. 30), o godz. 9 rano, zebranie członków Stow. spożywczego „Zjednoczenie“.

— Jutro (w lokalu własnym, Przędzalniana nr. 84) o godz. 9 rano, ogólne zebranie członków Stow. spożywczego „Ufnosć“.

— W poniedziałek (w lokalu własnym, Srednia 11) o godzinie 8 i pół wieczorem, ogólne zebranie członków łódzkiego oddziału Tow. Kultury polskiej.

**ODCZYTY.** Dziś (w sali Tow. krzewienia oświaty Zawadzka 17) o godz. 3 po poł., dr. fil. B. Heyman wygłosi odczyt „O kometach“ (Dalszy ciąg).

— Jutro (w sali Stow. majstrów fabrycznych, Nowy Rynek 6) o g. 4 i pół po poł., p. Baumfeld wygłosi odczyt „Ideały literatury polskiej“.

— Jutro (w lokalu, Zawadzka 17), o godz. 4 po poł., p. Fr. Rudnicka wygłosi odczyt o „Królu Duchu“.

**LUTNIA.** Dziś (w lokalu własnym, Piotrkowska nr. 108) zebranie towarzyskie Towarz. śpiewaczego „Lutnia“ dla członków i wprowadzonych gości. Początek o godz. 8 i pół wieczorem.

**LIRA.** Dziś (w lokalu własnym Mikołajska nr. 11) wieczornica p. n. „Wieczór śmiechu“ dla członków Towarz. rzemieśln. śpiewaczego „Lira“, ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 8 wieczorem.

**WIECZÓR.** Dziś (w lokalu własnym, Mikołajska 40) wieczór muzyczny wokalny Towarz. cyklistów turystów dla członków i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 9 wieczorem.

— Jutro (w lokalu własnym, Widzewska 73) wieczornica dla pracowników kolejowych dr. żel. fabr. łódzkiej dla członków i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 8 wieczorem.

**CZYTANIA DLA DZIECI.** Jutro, o godzinie 3 po poł., czytania dla dzieci:

Sala Geyera, (Piotrkowska nr. 289) „Z puszczy polskiej“.

Sala jad. fabryki Poznańskiego, (Ogrodowa nr. 18) „Chata wuja Toma“.

Sala szkolna Gazowni, (Spacerowa 34) „Wise ptaków u sowy“.

Sala Ochrony I, (Smugowa 6) „Mały pogromca“.

**CZYTANIA DLA DOROSŁYCH** Jutro (w sali jadalnej Geyera, Piotrkowska 289) o godz. 4 i pół po poł. odczytany będzie „Zemorski dyabeł“.

**ZE STRAZY** W poniedziałek o godz. 7 wieczorem, ćwiczenia sygnałowe III oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

**KRONIKA.**

(x) **Nabożeństwo.** We wtorek, dnia 22 b. m. jako w setną rocznicę urodzin naszego nieśmiertelnego mistrza tonów Fryderyka Chopina towarzystwo „Lutnia“ urządza uroczyste nabożeństwo w kościele św. Krzyża o godzinie 10 i pół rano.

Udekorowaniem biustu i katafalku weźmie się członek Lutni p. Leon Kołaczkowski (firma Julianów).

Podczas nabożeństwa pienia religijne wykonają soliści, oraz chór męski „Lutni“ pod batutą dyr. Alojzego Dworzaczka.

(b) **Budżet szkół.** Budżet na utrzymanie szkół elementarnych polskich miejskich w 1910 roku, polska komisja szkolna określiła na sumę 123,094 rb., oprócz tego daje ona zasilek w sumie 5,895 rb. na utrzymanie szkoły 4-klasowej miejskiej Aleksandryjskiej, na którą w tych samych rozmiarach udzielają zasiłku komisje niemiecka i żydowska.

Na utrzymanie szkół niedzielno-rzemieślniczych, obciążono zgromadzenie cechowe składką w wysokości 404 rb. 50 kop., utrzymanie zaś 4-klasowej szkoły Aleksandryjskiej ogółem określono na 17,685 rb.

(x) **O korbę swiąt.** Ostatni zjazd przedstawicieli handlu giełdowego i rolnictwa powziął uchwałę, żądającą jaknajrychlejszego rozważenia projektu ustawodawczego w sprawie zmniejszenia liczby swiąt. Takie samo życzenie wyraził zjazd przedstawicieli handlu i przemysłu.

W sprawie tej jednak w ostatnich dniach zaszedł, jak pisze „Riecz“ zwrot nieprzewidziany. Projekt członka Rady państwa Andrejewskiego, który, po rozpatrzeniu go przez komisję Rady, wejść miał na pełne zebranie w grudniu, z powodu protestu przedstawiciela ministerstwa spraw wewnętrznych zdjęty został z porządku dziennego. Równocześnie rozpoczęła się silna agitacja przeciwko projektowi w łonie prawicy Rady. Agitacja ta uwieczniona została pomyslnym skutkiem: projekt nie wejdzie na porządek dzienny Rady w bieżącej sesji.

(x) **Ile pijemy.** Mamy przed sobą statystykę, wykazującą ile wypijamy wódki w Królestwie, statystykę porównawczą, bo z dwóch lat. Według tej statystyki, wypiliśmy wódki w Królestwie Polskim w 1908 roku.

Gubernie	Sprzedano na spożycie miejscowe wladar na 40 <sup>o</sup>	Ludność	Ilość sprzedanej wódki na 1 mieszkańca
warszawska i siedlecka	1,697,737	5,301,200	0,514
kaliska i piotrkowska	1,672,497	2,780,300	0,602
łomż., plocka i sawalska	449,979	1,949,100	0,231
łabelska, radomska i kielecka	962,764	3,330,300	0,289

W następnym roku 1909 liczby odpowiednio przedstawiają się następująco:

warszawska i siedlecka	1,708,560	5,301,200	0,518
kaliska i piotrkowska	1,684,467	2,780,300	0,606
łomż., plocka i sawalska	440,322	1,949,100	0,226
łabelska, radomska i kielecka	925,976	3,330,300	0,278

Czyli średnio na 1 mieszkańca w Królestwie w roku 1908 ym wypadło 0,421 wiadra, a w roku 1909 ym — 0,419.

Stosunek ten w porównaniu z Cesarstwem jest na korzyść naszą. Wziąwszy bowiem cały obszar Cesarstwa z Syberją włącznie, przekonamy się, że tam na jednego mieszkańca wypadło w 1908 roku 0,607, a w 1909 roku 0,602 wiadra. Wiadro równa się 12,26 litra, czyli z górą 12 kwartom.

Z wykazu powyższego widzimy, że najwięcej wypijają wódki mieszkańcy gubernii piotrkowskiej i kaliskiej, a co gorsze, że gdy ta konsumpcja w innych guberniach spada, w tych podnosi się znacznie.

Powinniśmy pracować nad tem, aby zmniejszyć wyszynk wódki i zmniejszyć cyfry nas obciążające.

Licząc, że u nas na każdego człowieka wypada rocznie wypitych 3 kwarty wódki. Jeżeli weźmiemy pod rachubę dzieci, kobiety, a przede wszystkim lud wiejski, który o wiele mniej, niż my w miastach pije, to otrzymamy wprost przestraszające sumy!

(a) **Z Tow. krajoznawczego.** Przypominamy, że jutro, o godz. 11 rano, zorganizowana będzie wycieczka do rzeźni (Inżynierska № 1), dostępna tylko dla członków Towarzystwa, za opłatą po 15 kop. Punkt zborny przed gmachem rzeźni.

— W tymże dniu, o godz. 4 i pół po południu, w sali Stowarzyszenia techników (Piotrkowska 260), odbędzie się zebranie miesięczne członków Towarzystwa, na którym inżynier p. Franciszek Bąkowski wygłosi odczyt na temat „Pomorze polskie“ (Kaszuby północne). Odczyt ten, tak ze względu na temat bardzo ciekawy, a mało znany, jak i na osobę prelegenta, budzi duże zainteresowanie.

(x) **T. K. O.** Przypominamy, że dziś o godzinie 3-ej po południu dr. fil. Bol. Heyman wygłosi odczyt „O kometach“, jutro o godz. 4-ej po południu p. Fr. Rudnicka — „O Królu Duchu“ Słowackiego. Odczyty powyższe odbędą się w sali Towarzystwa przy ulicy Zawadzkiej № 17.

(a) **W sprawie oświetlenia Bałut.** Pełnomocnicy zebrania gromadzkiego na Bałutach, postanowili wysłać do ministerstwa spraw wewnętrznych depeszę z prośbą o przyspieszenie zatwierdzenia projektu oświetlenia elektrycznego Bałut i Radogoszcza, nadmieniając, że zobowiązują się zająć zebraniem potrzebnych na ten cel funduszków.

(x) **Rekolekcje.** W przyszłym tygodniu w poniedziałek, wtorek, środę i czwartek o godzinie 7 wieczorem w kościele św. Krzyża oraz w kaplicy widzewskiej, będą odprawiane rekolekcje czyli przygotowanie do spowiedzi wielkanocnej dla mężczyzn, zarówno żonatych jak i kawalerów.

(x) **Z Bractwa Żywego Różańca.** Jutro o godzinie 8 rano, w kościele św. Krzyża odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo na intencję wszystkich zelatorów i zelatorek Bractwa Żywego Różańca, a po południu tegoż dnia o godzinie 2 i pół przed nieszporamą, w kaplicy przedpogrzebowej przy kościele św. Krzyża odbędzie się ogólne kwartalne zebranie wszystkich zelatorów i zelatorek Bractwa Żywego Różańca.

Zelatorzy i zelatorki winni posiadać książki zelatorskie z 1910 roku. Na jutrzejszem popołudniowym zebraniu będzie roztrząsana sprawa podziału Bractwa Żywego Różańca z racji nowoutworzonych parafii św. Anny i św. Stanisława Kostki.

(x) **„Ufnosć“.** Zarząd Stowarzysz. spożywczo-go „Ufnosć“ (Przędzalniana № 84), zwołuje ogólne zebranie na dzień 20 lutego, o g. 9 rano w lokalu własnym.

(h) **Stow. majstrów murarskich i ciesielskich.** Pomiedzy majstrami murarskimi i ciesielskimi posiadającymi prawo prowadzenia budowl, powstał projekt zorganizowania w Łodzi Stowarzyszenia, celem obrony interesów majstrów ciesielskich i murarskich, oraz unormowanie warunków budowlanych, które w obecnej chwili pozostawiają wiele do życzenia.

(a) **Z kolei.** Wczorajsze pociągi wieczorne na kolei fabryczno-łódzkiej uległy opóźnieniu. Powodem tego wykolejenie pod Warszawą parowozu pociągu pośpiesznego № 6, dążącego od strony Granicy. Wypadek ten spowodował opóźnienie pociągów na odnodze koluszkowskiej, a co za tem idzie, i na kolei łódzkiej. I tak: pociąg osobowy pośpieszny № 5 Warszawa-Granica przybył na stację Koluszek-wiedeńskie z godzinnem opóźnieniem. Pociąg osobowy № 35, który czekał w Koluszkach na ten ostatni, przybył do Łodzi, zamiast o godz. 5 ej min. 25 po południu, o godz. 6-ej min 15; pociąg bezpośredniej komunikacji Łódź Warszawa № 34, zamiast o godzinie 6 ej minut 10, odszedł dopiero o godzinie 6-ej minut 35 wieczorem.

(a) **W sprawie świadectw dentystycznych.** Prokurator sądu okręgowego piotrkowskiego, Łanszyn, rozpatrzywszy dostarczone sobie materiały, zebrane przez inspektora departamentu medycznego, rz. r. st. Bula'owa w sprawie fałszywych świadectw dentystycznych w Łodzi — przesiał akta sprawy władzom prokuratorskim w Moskwie, które prowadzą śledztwo w kilku

miastach Cesarstwa, z kąd pochodziły świadectwa fałszywe.

Akta łódzkie obejmują sprawy 9 fałszywych świadectw w Łodzi i 1 ze Zgierza.

(x) **Łódzkie Tow. cyklistów-turystów.** Dnia 18 lutego odbyło się zebranie zarządu L. T. C. T., na którym po załatwieniu wewnętrznych spraw Stowarzyszenia przystąpiono do balotowania i przyjęto kilku nowych członków rzeczywistych. Wykreślono zaś z listy 3-ch członków za niezapłacenie składek. Następnie ułożono program wieczorną muzyczno-wokalną, mającego się odbyć w dniu dzisiejszym, t. j. 19 b. m. punktualnie o godz. 9-ej wieczorem.

(—) **Zapomogi.** Warszawskie Towarzystwo farmaceutyczne podaje do wiadomości, iż w roku bieżącym z procentów od funduszu wieczystego Józefa Januszewicza wakują zapomogi po 47 rubli 50 kop., płatne w dniu 19-ym marca r. b., dla wdów lub sierot po farmaceutach. Podania do dnia 10 marca r. b. należy składać w biurze Towarzystwa.

(—) **Tyżni w szkołach handlowych.** Z poważnego źródła dochodzi wiadomość, że starania przedstawicieli giełd w ministerium miały wpływ taki, iż obiecano zostawić obecną normę 50 proc. dla żydów w szkołach handlowych jeszcze na trzy lata, lecz pod warunkiem, że po upływie tego czasu rozpocznie się stopniowe zmniejszanie tego procentu, dopóki z czasem nie dojdzie do 15 pr. uczniów żydowskich w szkołach handlowych.

(x) **Uprzywilejowane państwo.** W roku 1908 ministerium oświaty zawiadomiło kuratorów, że wychowawcy szkół średnich ogólnokształcących zagranicznych z kursem 9 letnim mają prawo wstępowania do uniwersytetów rosyjskich.

Obecnie ministerium zawiadomiło kuratora okręgu naukowego warszawskiego, że rozkaz ten dotyczy tylko szkół w Niemczech, a nie tyczy się wcale szkół w Austrii, gdzie są również i gimnazja polskie.

O ile nas pamięć nie myli, zjazdy neosłowiańskie są za chwalebną zasadą, iż świadectwa szkolne jednego kraju słowiańskiego są obowiązujące i dla wszystkich innych. — Jak się to jednak czasem dziwnie z sobą splata.

(h) **Ze Zgromadzenia majstrów piekarskich.** Urząd starszych Zgromadzenia majstrów piekarskich na 24 b. m., o godz. 3 po poł., w lokalu własnym przy ul. Podleśnej nr. 1, zwołuje nadzwyczajne ogólne zebranie swych członków, na które zaproszono także właścicieli piekarni, nie należących do Zgromadzenia.

(x) **Z „Lutni“.** Dyrektor „Lutni“ prosi wszystkich członków śpiewaków na poniedziałkową próbę, z racyi nabożeństwa żałobnego za Fryderyka Chopina.

(a) **Towarzystwo emigracyjne.** Dziś, w sali Angielskiej (Pasaż Szulca), o godz. 7 wieczorem odbyć się ma zebranie w celu rozważenia sprawy organizacji emigracyjnej, a łącznie z tem utworzenia w Łodzi Towarzystwa emigracyjnego.

(a) **Wystawa w Odesie.** W zapowiedzianej w d. 15 maja r. b. wystawie fabryczno-rękodzielniczej, przemysłowo-artystycznej i rolniczej w Odesie, organizowanej przez oddział odeski Cesarzkiego Towarzystwa rosyjsk. technicznego i Cesarzkiego Tow. gospodarczego w Rosji południowej, bierze udział spory zastęp fabrykantów i przemysłowców łódzkich.

Obecnie zadeklarowało swoje eksponaty rosyjskie transportowe i asekuracyjne Towarzystwo w Łodzi, które urządza własny pawilon, gdzie rozdawane będą bezpłatnie zwiedzającym wystawę «Informacje reklamowe».

(f) **Z Tow. wpisów i zapomóg.** Obowiązki gospodyni na kabarecie artystyczno-literackim d. 27 b. m. laskawie przyjęły panie: Brzozowska, Beckerowa, Dąbrowska, Grudzińska, Krasuska, Kolińska, Konowa Maksymilianowa, Konowa Jakubowa, Kossakowska, Krotowska, Róża Librachowa, Mędrzecka, Michalska, Majewska, Makowowa, Olszewska, Rosmanowa, Roszkowska, Sarsosiekowa, Starowiczowa, Wagnerowa.

(x) **Bezkrólowie w świecie szachowym.** Lasker, berlińczyk, dotychczasowy król szachistów — znalazł godnego siebie partnera w wiedeńskim Schlechterze. Grał z sobą dziesięć partii o tytuł championa wszechświatowego czyli najpierwszego w świecie zapaśnika na niwie szacho-

wej. Każdy z tych dwu silaczy wygrał po jednej partii, a osiem było nierozegranych. Jest więc obecnie dwu pierwszych w świecie szachistów.

(a) **Z sądów.** Kontrolerzy akcyzy w dystrybucji Józefa Kotarskiego i Józefa Chanza przy ulicy Mikołajewskiej № 35 znaleźli 7 pudełek, zawierających po sto grz do papierosów bez banderoli. Sędzia pokoju 4 rewiru skazał Józefa Kotarskiego i Józefa Chanza na karę pieniężną po 50 rub., lub po 2 tygodnie aresztu każdego.

— W styczniu r. b., stojącemu na posterunku róg ul. Nowomiejskiej i Podrzecznej strażnikowi policyjnemu, Andrzejowi Tokarowowi, zameldował stróż klubu cyklistów, Andrzej Zagłoba, że w lokalu skradziono futro. W parę dni potem, na targu przy ulicy Podrzecznej, zauważono, iż 42-letni Szuła Jakób Kibel z Lutomierska sprzedaje pochodzące z tej kradzieży futro. Aresztowany Kibel, powołując się na świadka Jakóba Białczaka, twierdził, że futro kupił za 7 rub. 50 kop. od współlokatora Macieja Wróbla, zamieszkałego przy ulicy Lutomierskiej № 59.

Sędzia pokoju 4 rewiru skazał Macieja Wróbla na 3 miesiące więzienia, zaś Szuła Kibla uniewinnił.

— Śledztwo i zeznania świadków stwierdziły, że 24-letni Jakób Lejbus Berger w fabryce braci Kleckich, przy ul. Piotrkowskiej № 92, dopuścił się kradzieży przędzy bawelnianej w d. 9, 10 i 12 stycznia r. b., w dniu zaś 13 tegoż miesiąca schwytno go na gorącym uczynku w chwili usiłowania kradzieży i w ogóle systematycznie okradając fabrykę, zrzucił jej szkodę na sumę około 300 rubli. Sędzia 4-go rewiru skazał go na 1 rok więzienia.

— Stróż domu przy ulicy Widzewskiej № 127 Jan Piwowarski, gasząc lampki na schodach w nocy z d. 13 na 14 stycznia r. b., zauważył, że drzwi prowadzące na górę do wieszalni bielizny otwarte, a za drzwiami stał ukryty Ludwik Szudrowicz. Na krzyk stróża wybiegł lokator Władysław Witkowski, który przy pomocy wezwanego strażnika policyjnego i stróża, aresztował Szudrowicza. Sędzia skazał 27-letniego Szudrowicza na 4 miesiące więzienia.

— W d. 25 stycznia r. b. Baruch Bacharyasz, zamieszkały przy ul. Piotrkowskiej № 58, zameldował, iż z góry do wieszania bielizny skradziono koszule z monogramami B. G., przesclerał i t. d., wartości kilkadziesiąt rubli. Stróż domu Kacper Łopata zauważył służącą Antoninę Bednarek w chwili, gdy wychodziła ze skradzioną bielizną, tłumacząc, że niesie ją od lokatorów Opoczyńskich do prasowania. Tymczasem u tych ostatnich prania nie było. Rewizya wykryła w kufrze Janowskiej (w mieszkaniu na Zawadzkiej № 34, Bałuty) bieliznę należącą do Bacharyasza.

Janowska tłumaczyła, że pozwoliła na przechowanie w swoim kufrze bielizny, nie wiedząc, że pochodzi z kradzieży. Jednakże stwierdzono, że Janowska świadomie przyjęła zaofiarowane sobie 5 koszul za mieszkanie i życie.

Sędzia pokoju 4-go rewiru skazał: 19-letnią włóciankę Antoninę Bednarek na 4 miesiące, a 27-letnią Stanisławę Janowską na 2 miesiące więzienia.

(b) **Drobny ogień.** Wczoraj o godzinie 9 i pół wieczorem przy ulicy Karola № 8, na poddaszu domu drewnianego zauważono ogień, który ugasił mieszkańcy przed przybyciem II i IV oddziałów straży ogniowej ochotniczej.

(a) **Znalezienie zwłok.** Na próżnym placu przy ulicy Dzielnej Nr. 61 znaleziono wczoraj zwłoki 3-letniego dziecka płci żeńskiej. Śledztwo zarządzone.

(p) **Ogólnemu osłabieniu** wczoraj uległy dwie osoby, z których jedną odwieziono do mieszkania na ul. Konstancyńskiej, drugą odesłano do Przytułcu noclegowego na ul. Cementarnej. Obu doraźnej pomocy udzielił lekarze Pogotowia.

(a) **Gospodarka maryawitów w okolicy.** W tych dniach do świątyni maryawickiej w Zgierzu sprowadzono z Warszawy dwa duże dzwony. Koszt dzwonów wraz z przesyłką wyniósł 2,000 rubli.

Nowe dzwony zawieszono w improwizowanej dzwonnicy drewnianej do czasu wybudowania dzwonnicy murowanej.

Wiosną r. b. zarząd zgierskiej gminy maryawickiej przystępuje do budowy trzeciego domu udziałowego. Obecnie gromadzą na placu materiały budowlane. Dom ten ma stanąć na przedmieściu Przybyłów, w pobliżu domów udziałowych, wzniesionych w roku zeszłym.

W Dobrej, powiatu brzezińskiego, tamtejsza gmina maryawicka buduje dom na pomieszczenie szkoły początkowej. Budowę rozpoczęto jesienią r. z. i dotąd doprowadzono ją już do połowy.

(a) **Ujęcie koniokrada.** Straż ziemską w Tuszynie aresztowała poszukiwanego koniokrada, mieszkańca gminy Dłutów, powiatu łaskiego, Adama Jagusiaka, który także poszlakowany jest o morderstwo Mieczysława Zary, w Nowem Rokicciu. Trzymany w więzieniu Owczarek utrzymuje, jakoby Jagusiak zabił Zary. Jagusiaka schwytno z parą koni, wozem i uprzężą, które skradł w Łasku. Znany on jest jako koniokrada w pow. łaskim, łódzkim, piotrkowskim i łęczyckim.

## SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

Teatr polski daje dziś o godzinie 8 minut 15 wieczorem „Magdalenkę“ po raz drugi.

W niedzielę odbędą się dwa widowiska: o 3 po południu po cenach popularnych „Odrodzone Ewę“ i o 8 min. 15 wieczorem „Ryszarda III“.

W poniedziałek o 8 min. 15 wieczorem dyrekcyja daje dwa dramaty A. Nowaczyńskiego: 1) „Miłosierdzie ludzkie“, na tle noweli Maryi Konopnickiej i 2) „Prawo Mimicry“, po zatem wystawia po raz pierwszy wyborną farsę w 1 akcie Oktawiusza Mirbeau, w przekładzie Tadeusza Jaroszyńskiego p. t. „Wywiad“.

Widowisko uzupełni p. Trojanowski, humorysta z warszawskiego „Momusa“, który wypowie utwory humorystyczne.

Pozostała już tylko niewielka ilość biletów będzie do nabycia w kasie teatru.

(a) **Operetka polska.** Wczorajsze przedstawienie drażyny śpiewaczej pod dyktando p. F. Felińskiego, ściągęło bardzo licznych słuchaczy do teatru „Apollo“. Bardzo melodyjna operetka „Kryśka Leśniczanka“ przypadła do gustu publiczności łódzkiej; bawiono się doskonale, ciągle wybuchy śmiechu były objawem ogólnej wesołości i humoru, jaki udzielał się ze sceny słuchaczom.

Przedstawicielka tytułowej postaci p. Marya Maryewska, obok zalet wokalnych, posiada dużo wdzięku i finezyi, czyniącą grę jej zajmującą. Zespół w operetce jest dobry; wykonawcy pierwszoplanowych postaci sumiennie traktują swoje zadanie, że wymienimy tylko p. Rogińską oraz pp. Dowmuntę, Cernokisa i Zawadzkiego.

Orkiestra pod kierunkiem p. Kagana spisuje się należycie. Publiczność szczerze oklaskiwała wczoraj wykonawców, po każdej pełnej efektu scenie, po każdym akcie.

Dziś na trzeci występ gościnny wybrano „Szaloną dziewczynę“.

(x) **Koncert.** Dnia 27 lutego r. b. t. j. w niedzielę, o godz. 3 po południu, w Sali koncertowej przy ul. Dzielnej, zarząd Stowarzyszenia nauczycielskiego urządza koncert historyczno-pedagogiczny, dla uczącej się młodzieży. W koncercie tym przyjmują udział Tow. śpiewacze „Lutnia“ i „Arfa“, szkoły muzyczne pani M. Bojanowskiej i pani Wilkoszewskiej oraz siły zawodowe i amatorskie miejscowe.

Bilety do nabycia od wtorku d. 22-go b. m. w lokalu Stowarzyszenia (Konstancyńska 5) od godziny 6—8 wiecz.

Ceny miejsc: siedzące 30 — 25 kop., stojące 20—10 kop.

(x) **Kwartet Pawła Kochańskiego.** Jeszcze nie umilkły tony czarodziejskich skrzypiek prof. P. Kochańskiego, jeszcze nie zamario wrażenie, jakie na koncercie zeszlotygodniowym wywarł ten wielki z Bożej łaski artysta, a już wkrótce rozkoszować się będziemy nową, uczną artystyczną słynnego kwartetu prof. Kochańskiego.

W dniu 26-ym b. m. w sali koncertowej rozbrzmiewać będzie kwartet № 8 — Haydna oraz kwartet — Schumana op. 41 w wykonaniu tak wybitnych i znanych daleko poza granicami kraju artystów, jakimi są p. p. Paweł Kochański, Wojciech Dłutowski, Venty i Eli Kochański.

Nadmieniamy, iż kwartet ten zjeżdża do Łodzi po raz pierwszy.

W koncercie przyjmują udział śpiewaczka p. Verini, znana ze swych występów w meylolańskiej Operze.

Koncert urządza Stowarz. nauczycieli w. m., które odwołuje się do ofiarności publicznej dla zaśilenia szczupłych swych funduszy, nie wątpiąc, iż cel oraz piękny program i artyści wraz z genialnym wprost P. Kochańskim na czele, ściągają

tłumy na dzień 26 ty bieżącego miesiąca do sali Vogla.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety są do nabycia u Kamienieckiego (Piotrkowska 90).

Kronikę tygodniową z powodu braku miejsca zamieścimy w poniedziałkowym numerze.

## Francuzi w Petersburgu.

(Sprawozdanie telegraficzne).

Wczoraj, o godzinie 2 ej po południu, przybyli «Nord exprem» członkowie francuskiego ciała prawodawczego. Na dworcu przybyłych oczekiwali posłowie z Rady państwa: Stachowicz i Korwin Milewski oraz posłowie z Dumy: Jefremow, Zwiegincew i Maksudow, członkowie poselstwa francuskiego, konsulatu, przedstawiciele kolonii francuskiej, prasy francuskiej i rosyjskiej.

Po powitaniu goście weszli do apartamentów Cesarskich, gdzie przyjęła ich deputacja, złożona z wiceprezydenta miasta i radnych Petersburga. Wiceprezydent w mowie powitalnej oświadczył przybyłym, iż rada miejska ofiarowała dla powodźian paryskich 30,000 franków i uchwaliła doręczyć drogim gościom albumy z widokami Petersburga.

Constans dziękował za serdeczne powitanie, zwłaszcza podkreślił, iż rosyjanie nie tylko pamiętali o tych szczęśliwych francuzach, którzy przybyli do Petersburga, ale i o tych, którzy tyle ucierpieli skutkiem powodzi. Wzruszający ten objaw ze strony rady miejskiej Petersburga zasługuje na szczerą wdzięczność wszystkich francuzów, którzy pozostali we Francji.

Głośne oklaski przyjęły mowę Constansa, przy odjeździe zaś gości francuskich z dworca publiczność zebrana przed gmachem urzędziła im głośną owację, wołając: „Hurra!“ i „Niech żyje Francja!“

W celu zaznajomienia przybyłych deputowanych francuskich z członkami komitetu rosyjskiego przyjęcia.—u posła do Rady państwa ks. Trubeckoja odbył się five o'clock, na którym obecni byli: poseł francuski, delegacja francuska, posłowie do Rady państwa hrabiowie: Zygmunt Wielopolski, Bobrinskij, Olsufiew, Reiter i Glebow, Jermolow, Korwin Milewski, Michał Stachowicz Chomenko; posłowie do Dumy: ks. Golcyn, hrabiowie: Bennigsen i Stenbock Fermor, baron Krüdener, Struwe i Glebow, Guczkow, Efremow, Iskrickij, Lerche, Maklakow, Maksudow i Święcicki. Gospodarz domu powitał gości, odpowiadając mu senator Destournelle de Constans, oświadczył, że gorące przyjęcie przewyższyło oczekiwania jego i jego towarzyszy.

Wieczorem odbył się obiad poufny u posła francuskiego. Goście francuscy złożyli wizyty prezesom: Rady ministrów, Rady państwa, Dumy, oraz ministrom Dworu, skarbu i spraw zagranicznych.

Obiad intime u posła francuskiego trwał do godziny 11-ej wieczorem, oprócz członków delegacji francuskiej, obecny był personel poselstwa francuskiego, prezes Rady państwa, posłowie: Stachowicz, Jermolow, Korwin-Milewski, posłowie z Dumy: Jefremow, Milukow, Szydłowski i Maksudow. Mów i toastów nie było.

## Zatarg o opłaty okrętowe.

Sprawa zaprowadzenia w Niemczech opłat okrętowych grozi poważnym konfliktem dyplomatycznym z Austrią i Holandją. W Radzie związkowej projekt ten przeszedł 14 głosami przeciw 13 tu. Rząd niemiecki chciał ofiarować Austrii i różnym państwom związkowym koncesje ekonomiczne w zamian za zgodę ich na opłaty okrętowe, które mają być pobierane także od statków austriackich, zdążających do Niemiec.

Później rząd niemiecki od zamiaru udzielenia tych koncesyj odstąpił, przyrzekając wzajemne pośrednictwo między Wiedniem a Petersburgiem, celem poprawienia stosunków między Austrią a Rosją. Rząd austriacki jednak stanowczo opłatom okrętowym się sprzeciwia, chociaż ze strony rządu niemieckiego starają się wywrzeć nacisk na Austrię. Agraryusze niemieccy rozpoczęli w

całym państwie niemieckim agitację za temi opłatami, ponieważ utrudnia one dowóz zboża z granicznego do Niemiec. Przeciw zaprowadzeniu tych opłat protestuje także Holandya, dla której przeprowadzeniem tych opłat zostałaby zamknięta także żegluga na Renie.

## Z WARSZAWY.

(Telefonem, godzina 2).

Dziś, w południe szedł ulicą Dzielną № 72, woźny fabryki Szrebrzyńskiego i Trenerowskiego, niosąc na wyplatę rubli 750.

Około fabryki „Noblesse“, zaszło mu drogę trzech bandytów i przyłożywszy rewolwery do skroni, zażądali pieniędzy.

Woźny stawiał opór. Bandyci wyciągnęli mu 120 rubli.

Na krzyk woźnego wybiegli robotnicy i woźni fabryczni, którzy rzucili się na bandytów. Bandyci ostrzelali się. Woźni fabryczni dali ognia. Jeden bandyta ugodzony w brzuch knią, skonał na miejscu, w kieszeni jego znaleziono 120 rubli. Dwóch innych zbiegło w kierunku ulicy Okopowej.

Nazwisko zabitego niewiadome.

Pół bandytom nie udało się wcale!

## Ostatnia poczta.

— Donoszą z Pragi: Kramarz ogłasza w „Narodnich Listach“ «Epilog» narad słowiańskich w Petersburgu. Kramarz wyraża nadzieję, że delegaci polscy—pomimo ich negatywnej uchwały—przybędą na zjazd do Sofii, mając na uwadze fakt, że wszyscy słowianie domagają się poszanowania praw narodowych polaków.

— Dzienniki wiedeńskie piszą, że cesarz Franciszek Józef, który interesuje się żywo ruchem neosłowiańskim, wyraził się bardzo potępiająco o petersburskiej mowie Kramarza, dotyczącej wewnętrznych stosunków austriackich.

— Posłowie ruscy z Galicji zawiadomili, że przystępują do Unii słowiańskiej.

— Organ następcy tronu austriackiego arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, „Reichspost“ pomieścił artykuł w sprawie rokowań prowadzonych pomiędzy Austrią a Rosją. „Reichspost“ wypowiada życzenie, aby Rosya wyrzekła się nieszczernej polityki słowiańskiej i zbliżyła się do niemieckiej. Drugi kongres wiedeński powinienby zgromadzić przedstawicieli Rosji, Niemiec i Austrii, zapewnić utrzymanie «status quo» na Bałkanach, uszanować prawa narodowe słowian austriackich, a Niemcom i rosyjanom zapewnić spokój.

— Krąży tutaj pogłoska, że arcyksiążę Franciszek Ferdynand wkrótce w czasie pobytu na jednej z wysp na Adryatyku odwiedzi eskadrę rosyjską.

## TELEGRAMY.

**Petersburg, 18 lutego (P.)** Najwyżej zatwierdzono uchwałę rady wojennej, iż awansować na pułkowników nie mogą starsi wiekiem oficerowie nad lat 50.

**Konstantynopol, 18 lutego (P.)** Sztab generalny postanowił Saloniki ufortyfikować.

**Konstantynopol, 18 lutego (P.)** Z Aten nadesłano tutaj telegram, donoszący, że flota grecka zbuntowała się dzisiaj w nocy i że opuściła port Pyreus. Typaldosa widziano na pokładzie jednego z okrętów wojennych. Szeregowców brak.

**Londyn, 18 lutego (P.)** „Daily Gazette“ donosi, że ambasadorów tureckich: w Petersburgu, Wiedniu i Paryżu oraz posła w Sofii, wezwano do Konstantynopola. Wiadomości tej w drodze urzędowej w Konstantynopolu jeszcze nie potwierdzono.

**Lwów, 18 lutego (P.)** W kołach sejmowych mówią, że prawdopodobnie sesja sejmowa będzie jutro zamknięta.

**Wiedeń, 18 lutego (P.)** Z zaprężeniem wy czekiwana narada Koła polskiego z prezesem ministrów, Bienerthem, trwała 3¼ godziny. Uznano

konieczność wprowadzenia złagodzenia różnic, ażeby przeprowadzić znaczną większość, zdolną do pracy, a w związku z tem i rekonstrukcję gabinetu. Oprócz tego urzędowego wyniku, wiadome jest, że Koło polskie, lubo żąda przekształcenia gabinetu, jednakże bez nacisku na jego termin.

**Lwów, 18 lutego (P.)** Inżynier Floryński obmyślił nowy system aeroplanu i stara się o patent na swój wynalazek.

**Wiedeń, 18 lutego (P.)** Stan zdrowia prezydenta miasta, Luenera, po dokonaniu drugiej operacji, jest w najwyższym stopniu krytyczny.

**Frankfurt nad Menem 18 lutego (P.)** Manifestacje uliczne trwały jeszcze po północy. Tłum strzelał do policji i rzucał kamieniami.

**Frankfurt nad Menem, 18 lutego (P.)** Okazało się, że w czasie wczorajszych demonstracji socjalistycznych rany cięższe lub cięższe odniosło z górą 20 policyjantów. Rany ich pochodzą od uderzenia kijem, lub od pokaleczenia przez butelki, rzucone na nich z okien domów. Wogóle w starciach socjalistów i policyjantów odniosło rany z górą 200 osób. Pięć osób jest ciężko poranionych.

**Berlin, 18 lutego (P.)** Socjaliści w parlamencie niemieckim wnieśli interpelację, skierowaną przeciw kanclerzowi rzeszy, któremu zarzucają, że w mowie, wygłoszonej w sejmie pruskim, wrzekomo obniżył powagę parlamentu niemieckiego. Obrady nad tą interpelacją, zapowiedziane na dzisiaj, odroczone do jutra. Bethmann-Hollweg odpowie na nią osobiście.

**Wiedeń, 18 lutego (P.)** Król Ferdynand bułgarski przybył do Wiednia w ścisłym incognito i zabawi dwa dni.

**Paryż, 18 lutego (P.)** Pod przewodnictwem b. prezesa kolonii, Lebon'a, utworzono w Paryżu syndykat francusko-niemiecki z kapitałem dwóch milionów franków do wykonania robót publicznych w Marokku.

**Londyn, 18 lutego (P.)** Do biura Reutersa telegrafują z Allahabadu w Indyach: w państwie walskiem Bastar kilka tysięcy powstańców tuziemców okrążyło miasto Djaledalpur, dokąd wysłano oddziały policyjne i wojsko. Liczba powstańców codziennie wzrasta.

**Kanea, 18 lutego (P.)** Dziś zrana dało się tu uczuć silne trzęsienie ziemi w kierunku ukośnym, trwające 14 sekund. Wiele murów zawaliło się, wiele gmachów uszkodzonych. Kopuła minaretu, spadając, zniszczyła kopułę meczetu. Nadchodzą wiadomości o szkodach, zrządzonych przez trzęsienie ziemi w okolicy. W Paripeto pod zawałonym domem zginęło zasypanych 6 osób.

**Bolen, 18 lutego (P.)** Jeźdźcy mully w liczbie 2,500 napadli w kraju Somalsów na plemię „mitzerdius“, zniszczyli miasto, zabili wielu ludzi i zrabowali 14,000 wielbłądów.

**Sofia, 18 lutego (P.)** Do Wiednia wyjeżdżają: królowa oraz ministrowie: Daniłow, Paprikow, swita królewska, generał Markow, podpułkownicy; Sawow i Jostow, dyrektor kancelarii ministra spraw zagranicznych Stanczew i inni.

**Tula, 18 lutego (P.)** Stepanowa za ograbienie w roku 1909 filii Banku międzynarodowego w Jefremowie skazał sąd okręgowy wojenny na karę śmierci.

**Nowoczerkask, 18 lutego (P.)** Przy tutejszej politechnice powstaje wydział rolniczy z kursem 4-letnim.

**Charków, 18 lutego (P.)** Nadzwyczajny zjazd przemysłowców górniczych południa Rosji zwołano na dzień 13 marca r. b.

## Z ostatniej chwili.

**Berlin, 19 lutego (WL)** Jednogłośnie odrzucenie przez komisję, rozpatrującą projekt rządowej reformy wyborczej wszystkich paragrafów, dotyczących przywilejów, podczas wyborów, dla dymisjonowanych wojskowych i urzędników państwowych, wywołało w rządzie ogromne wrażenie. Dowodzi to bowiem, że nawet konserwatyści przeciwstawili się tutaj rządowi, broniąc zasady niezwalczania niezycich przekonań. Rząd już dzisiaj nie ludzi się bynajmniej co do dalszych losów reformy. Wczoraj minister spraw wewnętrznych, Moltke, konferował poufale z przywódcami stronnictw, oświadczył bez ogródek, że zaprowadzenie tajnego systemu wyborczego i odjęcie urzędnikom przywilejów wyborczych,



# TEOFIL JAKUBOWSKI

Urzędnik Poczty,

opatrzoney śś. Sakramentami, zmarł po długiej chorobie dnia 19 lutego 1910 roku, o godzinie 2 po poł., przeżywszy lat 62.

O dniu pogrzebu nastąpią oddzielne zawiadomienia.

502

zmieniłoby stosunki wewnętrzne Prus do niepoznania. Przeciwno temu rząd będzie walczył wszelkimi siłami.

**Hamburg, 19 lutego. (Wł.)** Na zebraniu tu-tejszego polskiego towarzystwa robotniczego, przewodniczący zagał zebranie polską mową powitalną, poczem obrady w myśl przepisów ustawy językowej prowadzone były po niemiecku.

Policja pociągnęła przewodniczącego do odpowiedzialności sądowej za przemawianie po polsku, a sąd ławniczy obłożył obwinionego grzywną. Izba karna jednak, do której sprawa przeszła w drodze apelacyjnej, uznała, że wypowiedzenie odosobnionej mowy w języku polskim nie może być karane, gdyż ustawa o stowarzyszeniach zobowiązuje tylko do prowadzenia rozpraw w języku niemieckim.

**Poznań, 19 lutego. (Wł.)** Sąd apelacyjny w Duisburgu skasował wczoraj wyrok sądu gminnego, skazujący przewodniczącego polskiego związku św. Andrzeja na 20 marek kary za przemowę, wygłoszoną w polskim języku podczas rocznicy założenia związku. Wyrok ten ma zasadnicze znaczenie. Prasa hakatystyczna jest tem bardzo oburzona. (Jest to już drugi wyrok skasowany. Jedną sprawę wszczęła policja hamburska. — Przyp. Red.).

**Poznań, 19 lutego. (P.)** Prasa hakatystyczna nie ukrywa radości z powodu wycofania się polaków ze zjazdu wszechsłowiańskiego, dowodząc, że idea zjednoczenia słowian nie przestaje obrać się w kółku utopistów.

**Wilno, 19 lutego. (Wł.)** Młodzieniec, który strzelał do dwóch generałów w Wilnie, a następnie aresztowany został i skazany na śmierć, a potem sam się spalił, jak zapewniają pisma zagraniczne, nazywał się Mojżesz Tokar. Urodził się i wychowywał w Łodzi, gdzie w czasie ruchów należał do anarchistów-komunistów. On to rzucił bombę do hotelu «Bristol» w Warszawie, a skazany na śmierć jako Jankiel Talmud, zdołał ujsć ze szpitala.

**Berlin, 19 lutego. (Wł.)** Prasa niemiecka żywo interesuje się wizytą cara Ferdynanda w Petersburgu, stawiając przypuszczenie, że przedmiotem narad będzie kwestya stosunku Bułgarii do Turcji i Serbii, i rozważenie zagadnień bałkańskich w najbliższej przyszłości. Od rezultatu tych omówień zależy ma dalszy ciąg rokowań Austrii z Rosją.

**Frankfurt, 19 lutego. (Wł.)** Następcą tronu greckiego, wezwany przez króla, wyjechał przez Wiedeń do Aten.

**Ateny, 19 lutego. (Wł.)** W najbliższym czasie oczekiwane są ważne dynastyczne wydarzenia. Król wczoraj oddany sobie pułk powołał do Aten. W otoczeniu króla zapewniają, że jedynym życzeniem jego jest — uwolnienie się z pod wpływów ligi wojskowej. Dotychczas wiadomo, gdzie się znajduje zbuntowana flota.

**Wiedeń, 19 lutego. (Wł.)** Hrabia Aehrenthal przybywa do Berlina we wtorek rano i tego samego dnia będzie przyjęty przez cesarza na audyencji, po której będzie także na śniadaniu.

**Mosna, 19 lutego. (Wł.)** Wczoraj pociąg towarowy, idący ztąd w stronę Dębów Wielkich, wioził smołę, która zapaliła się od iskry w pociągu. Ogień przeniósł się na dwa wagony z bawełną. Smoła i bawełna pomimo ratunku spłonęły.

**Petersburg, 19 lutego. (Wł.)** Kilku członków z rady państwa prosiło wiceprezydenta akademii nauk o dozwole nie przedrukowania im wydanego przez akademię na prawach rękopisu postanowienia «O zmianie ograniczeń małoruskich druków», a to w celu zapoznania członów Rady i Dumy z temi postanowieniami. Prośbie tej stało się za-dosć.

## OFIARY.

Na I ochronę katolicką.

Natalia Schmitz 20 rb — Stefan Bielecki 20 rb.

Dla strażaków.

Dla Antoniego Poredy i Józefa Zielińskiego (topornicy straży miejskiej), za wyratowanie dziewczynki z walącego się domu przy ulicy Andrzeja, Stefan Bielecki 25 rubli.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum polskiego.

(Z zastrzeżeniem: dla synów robotników i rzemieślników dobrze się uczących).

Stefanostwo Bieleccy 100 rb.

Do dyspozycji redakcyi „Rozwoju”.

Stefanostwo Bieleccy 23 rb.

We wtorek, dnia 22 lutego, o godz. 10-ej przed południem, w IV oddziale Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej odbędzie się

## sprzedaż 2<sup>ch</sup> koni

też same straży — drogą licytacyi.

459

Zarząd.

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

## LECZNICA ZĘBÓW

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specyalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacye i przeróbki sztucz. zębów napoczekaniu.

Ceny bardzo przystępne.

2596

## Tani Tydzień!!!

2,000 par pończoch damskich

1,500 „ skarpetek

1,300 „ pończoszek dzieciennych

Wyprzedaje 50% niżej kosztu.

UWAGA. Desenie najnowsze.

A. Spodenkiewicz.

Konstantynowska Nr. 26.

409

## SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° C.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
18/II 1 pp.	747.1	+ 7.8	100	Pd W 3	Z dnia 18/II
18/II 9 w.	748.1	+ 19	100	Pd 3	Temperatura max. + 8.0° C.
19/II 7 r.	744.0	- 1.8	100	Pd 3	min. - 0.1° C. Opadu 0.0

Numer dzisiejszy składa się z 12-stu stronic.

## Rozkład pociągów.

Zimowy od dnia 28-go października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odejdą z Łodzi: a) 12.30, b) 7.00, c) 11.25, d) 2.15, e) 3.15, f) 6.10, g) 8.10

Przychodzą do Łodzi: h) 4.30, p) 7.05, j) 9.35, k) 10.15, l) 4.24, m) 5.25, n) 8.31, o) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska:

Odejdą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.20, 5.28, 6.25, do Warszawy: o godzinie 10.52, 12.11, 5.40

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.44, 11.57, 5.25, 9.35; z Warszawy o g. 12.10, 5.11, 6.23.

# Teatr Polski

Cegielniana 63.

Jutro na popularnym przedstawieniu „

## Odrodzona Ewa

„Heleny Rozgórskiej”  
Pocz. o 3 po poł.

Jutro 2309 wieczorem

## „RYSZARD III”

Tragedya Szekspira.  
Pocz. o 8 m. 15 wiecz.

### Drebnie ogłoszenia.

**A!A!A!** Meble z kawałkami pokoiów sprzedam bardzo tanio. Nawrot 38 m 12 845-12-2

**A.A.A.** Biuro Pedagogiczne rekomendacyjne Ludwińskiej (Piotrkowska 92) poleca freblankę polką z chlubnymi świadectwami. 882-3-3

**A.** Do sprzedania willa pałacowa o 13 pokojach, pod Łodzią, w pięknym położeniu, uroczyste letnisko, woda i lasyki bliźniutko. Cena 10.000 rubli. Blizsza wiadomość w kancelarii reagenta Mogilnickiego u S. Baszińskiego. 876-6-1

**A)** Biuro pisania na maszynie przepisuje prośby, skargi i wszelkie inne podania. Zielona 11. 732-3-2

**A.** Uczę gry na cytrze koncertowej. Zawadzka 33 m 8. 927-1

**D**o sprzedania domek drewniany o dwóch mieszaniach z placem do budowania przy ul. Wolnej 21, Zubardz. Blizsza wiadomość Konstancyńska 36, Borowicz. 792-1-8-3

**D**o sprzedania budza z węglem w cenie 150 rb., z powodu wyjazdu. Ul. Nowo-Zarzewska 72. 855-3-2

**D**om z placem do sprzedania Ulica Włodzimierska nr 43, Koziny. 937-3-1

**D**o sprzedania sklep rzeźniczy z powodu zmiany interesu. Wiadomość w Administracji „Rozwoju” 789-4-4

**F**ortepian w dobrym stanie sprzedam tanio. Andrzeja 49 m. 6. 921-1

**J**est do oddania na wychowanie chłopiec tygodniowy nie chrzczony. Ul. Orodowa nr 36 m. 5. 924-2-1

**J**est dom do sprzedania Ulica Skierniewicka nr 16, około kościoła św. Anny. 917-3-1

**K**awiarnia do sprzedania, istniejąca lat 20, z 2 blardami kreglowymi i 1 piramidkowym. Wiadomość w Administracji „Rozwoju” 926-3-1

**K**asjerska potrzebna zaraz. Kinesmatograf „Metropol”, Dzielna 18. 910-1

**K**asy pancerne swejsowane, kaszki sekretne bezkaszowe, prasy kopjowe kute, Takarate, wszelkie obrabiarki, narzędzia, kowadła, pilniki, naitaniej jedynie: Warszawa, Zgoda 7. Matyszkiewicz, nagrodzony medalem złotym. 700-541

**K**ucharka uobrze wykwaltkowana potrzebna zaraz. Gubernatorska 42, Restauracja. 903-2-2

**K**upię furgon, rownagę lub resorkę na jednego konia oraz utensylia z warsztatu rzeźniczego Restauracja „Ojcow”, Gubernatorska 42. 903-2-2

**M**łody człowiek, umiejący czytać i pisać po polsku, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. — Zielona 46 A Harnik 916-2-1

**M**aszyny wie Singer, prawie nowe, łębenkowa, pierściecielnowa i maszyna za 18 rb. Konstancyńska nr 7-16. 923-1-2-6-1

**M**agieli do sprzedania z powodu przeprowadzki. Chojny, Piaseczna nr 15. 933-1

**M**eble rozne do sprzedania — Nawrot 32 m 9 939-3-1

**M**aszyny 2 sprzedam, ul. Ziota 3 m 52 572-8-6

**M**łody polski swięty jest do sprzedania po 28 kop. funt, ul. Staro-Zarzewska 39 u piekarka w sklepie 867-3-2

**M**aszynę do sprzedania wileza 5 885-3-3

**M**agieli do sprzedania. Ulica Juliusza 31. 895-2-2

**M**agieli do sprzedania Ul. Włodzimierska 30, Koziny. 869-3-3

**O**biady smaczne i zdrowe po 30 kop. w domu prywatnym. Piotrkowska 115 m 6 410-1-1

**P**okój z kuchnią do odstąpienia natychmiast w domu przy ul. Cegielnianej 86, oficyjna 2-gle piętro. Wiadomość na miejscu od godz. 1-2 lub u stróża. 863-3-3

**P**otrzebne podgrzewane do pracowni sukien J. Kościńskiej, ul. Zielona 23. 866-3-3

**P**okój do wynajęcia dla inteligentnej kobiety. Piotrkowska 92 m 45. 883-3-3

**P**otrzebna zaraz prasowaczka na drobna bieliznę. Brzezińska 3 892-2-2

**P**otrzebne wprawne szwaczki do szycia fartuchów. Józef Eger Główna 11 921-3-2

**P**racownia sukien damskich i kostymów Główna nr 51 m 7 II piętro 827-4-3

**P**okój zaraz i pokój z kuchnią od kwietnia. Nawrot 72 m 5. 943-3-1

**P**otrzebna nakładczka do drukarni. Pańska 87. 922-1

**P**otrzebna idelna panienska do szycia. Ul. Mikołajewska 24 m 11 925-2-1

**P**okój do wynajęcia. Wschodnia 87 931-2-1

**P**otrzebny entopiec do roboty do zakładu blacharskiego. Ul. Nawrot 29 935-1

**P**okój umeblowany do wynajęcia, osobne wejście. Andrzeja 7 m 32. 934-1

**P**otrzebna panna do sklepu kolonialnego, ze skromnymi wymaganiem. Oferty prośbę składać pod literami S. A. w Administracji „Rozwoju”. 916-2-1

**P**rzybiłką się pies zółto moregowaty. Odebrać go można za zwrot kosztów, Targowa 43 m 1 908-1

**R**olwaga nowa na parę lub jedno konia jest do sprzedania. Ulica Kalbacha 24, u gospodarza 919-1

**S**klep kolonialny do sprzedania Grabowa 13. 938-3-1

**S**klep spożywczo-dystrybucyjny z powodu zmiany interesu do sprzedania. Wiadomość w Adm. „Rozwoju” 823-3-3

**S**klep spożywczy zaraz do sprzedania Wiadomość ulica Młynarska nr 29 909-2-1

**S**tróż bezdzietny potrzebny — Wysoka 28 922-1

**S**talę do sprzedania przybory żelazne do pieców piekarskich. Wiadomość w piekarni Franciszka Sikorskiego, ul. Konstancyńska nr 19. 938-3-1

**S**klep spożywczy zaraz do sprzedania. Wiadomość Górna 12 Koziny 898-2-2

**S**klad węgla do sprzedania — Orodowa 40 894-3-2

**S**klep dystrybucyjno-spożywczy do sprzedania. Wiadomość w Adm. „Rozwoju” 909-2-2

**U**meblowany pokój do wynajęcia zaraz. Andrzeja 11 III p. 884-2-2

**W**idowa w srednim wieku poszukuje zajęcia w charakterze pielęgniarki dzieci lub przy gospodarstwie domowym. Oferty W. R. 23 w Administracji „Rozwoju”. 889-3-2

**W**arsztaty stolarskie sprzedam. Długa 22. 871-3-2

**Z**dobne podgrzewane i dziewczyńska do posyłek potrzebna. Nowo-Spacerowa 49. Pracownia sukien, parter, oficyjna. 913-2-1

**Z**aginęła krowa, czarna, z białymi łatami. Uprasza się o odprowadzenie na ulicę Łęczycką nr 93 920-2-1

**Z**magle nowe do sprzedania. Piotrkowska 16. 932-1

### Zagubione dokumenty.

Zaginął paszport na imię Wiktorji Rychlik, wydany z gminy Błaszki 893-3-2

Zaginął paszport na imię Urszuli Pietrzykowskiej, wydany z gminy Wadlew, pow. piotrkowski. 874-3-3

Zaginęła książeczka № 39570 na imię Urszuli Pietrzykowskiej z wkładem rb. 81, wydana z kasy T-wa Przemysłowców Łódzkich Ewangelicka 11. 875-3-3

Zaginął paszport na imię Józefa Tregiera, wydany z gminy Tokarz, pow. tureckiego. 854-3-3

Zaginął paszport na imię Władysława Krogulskiego, wydany z gminy Radogoszcz 877-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Leonarda Łukowskiego, wydany z fabryki Miller i Zajdel. 853-3-3

Zaginął paszport na imię Maryanny Smekot, wydany z gm. Grzybit. 872-3-3

Zaginął paszport na imię Jana Ogińskiego, wydany z gminy Władysławów 873-3-3

Zaginęła karta od paszportu na imię Franciszka Lewy, wydana z fabryki Dessurmonta 912-1

Zaginęło świadectwo na imię Stanisławy Białkowskiej, wydane z fabryki Szal Rozenblatta 915-1

Zaginął paszport na imię Zymona Cymera, wydany z m. Łodzi. 920-3-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki K. Bennicha na imię Daniela Iwanowa 928-3-1

Zaginął paszport na imię Katarzyny Swist, wydany z gminy Stary Zamość 862-3-3

**ANTONI MARSZAŁ**  
Łódź  
**Piotrkowska 14!**  
poleca na sezon modne kapelusze już dobre od 2.50 do 6 rb., jako też czapki fantazyjne i sukienne. 509-7-1

Jeden z większych zakładów przyrodoleczniczych w Królestwie będzie do sprzedania. Do kupna potrzeba 30.000 rb. Wiadomość: Warszawa, Złota 58-22. od 4-5 pp. 489

## Szwaczki do dobrych spódniczek

— i —  
sukienek dzieciennych  
poszukiwane są zaraz.

Zaśladz się: ul. Piotrkowska 121, m. 17. 492-1

## 500 rb. nagrody!

Dnia 16-go b. m. w Łódzkiej Oddziale Banku Państwa została zgubiona przez biednego inkasenta suma 1 700 rb. Uczciwego znalazcę uprasza się o łaskawy zwrot zagubionej sumy za potrąceniem powyższej nagrody. Wiadomość w Banku Państwa 499-3-1

**Pracownia Gorsetów**  
dawnej Mikołajewska 53  
**NATALII KOZIERSKIEJ**  
przyjmuje obstalunki i reperacje.  
1575 Piotrkowska 115 m. 6.

Postawa do domów.  
Znakomity środek odżywczy zalecany przez p.p. lekarzy  
**Kefir**  
**B. PATZER, Łódź, Pasaż Meyera 5, m. 5. 16°0**  
Postawa do domów

## Cegielnie.

Projekty i kosztorysy całkowitych urządzeń cegielnianych, pieców kręgowych (hofmanowskich), wężykowych, komorowych do wypalania cegły, dachówki, licówki i t. p. **ekspertyzy**, badania materiałów surowych, ogólny rzeczoznawcze istniejących zakładów ceramicznych. **Inżynier ceramik**

## W. Szalkowski w Piotrkowie.

Czasowo: Łódź, ul. Pańska 99, m. 7. 480-1

„KOFFONELLI III” 491

## MECHANICZNA STOLARNIA 495-3

Pańska 60. Pańska 60.

## Stanisław Lewiński

poleca roboty budowlane oraz posadzki dębowe po cenach umiarkowanych.

Obstalunki wykonywa sumiennie i punktualnie.

## GMACH Teatru Polskiego

przy ul. Cegielnianej  
do wynajęcia od 15 maja do 1 sierpnia r. b. Informacji udziela Lucyan Lisau. Piotrkowska 44. 493-1

## Ogród do wydzierżawienia

na lat kilka, przestrzeni 15 morgów, 12 wiorst szosą od st. kol. Zduńska Wola. Oferty listowne z wyszczególnieniem lat pracy oraz wysokości kaucji przesyłać: Warszawa, ul. Piękna 45, m. 8, W. Zieliński. 494-1

## Dr. J. Brudziński wyjechał.

Wraca w początkach kwietnia. 497-3-1

3 wiorsty za Pabianicami przy lesie w położeniu bardzo ładnym i nadającym się na letnie mieszkanie, jest do sprzedania 8 morgów ziemi, dom murowany o 6-1u mieszaniach i sklepem, obora i stodoła. Wiadomość: Jarzębski i H. Haski, Krótka 9. 496-3-1

## AKUSZERKA S. Milewska

przyjmuje zamówienia pań, spodziewających się słabości; również u siebie. Najściślejsza dyskrecja. Konstancyńska 49, m. 16. 402-3-3

Poszukuje się zaraz lub później dla panny skromnych wymagań **pokoju umeblowanego** z całodziennym utrzymaniem przy rodzinie lub wdowie. Oferty z podaniem ceny uprasza się składać w „Rozwoju” pod „218”. 50-3-1

## Poszukuję gospodyni

w srednim wieku do domowego gospodarstwa. Wiadomość w Administracji „Rozwoju”, zgłaszać się od 12 do 1-jej i od 6-8 wieczorem. 484-3-2

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI  
**Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY**  
**D. Mazurkiewiczowej**  
Przejazd 12 m. 14,  
w podwórzu, w oficynie II piętro  
przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.  
Przyjmuje się uczennice.  
W OFICYJNE 2-ego PIĘTRO.  
Ulica PRZEJAZD nr 12.

## FISHARMONIA

o 2 klawiaturach i pedale z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Cena 200 rubli. Wiadomość ulica Orodowa 22 S. Czubik, od 11-3-jej pp. 439-5-2

## Do sprzedania w każdym czasie w Zgierzu

**KSIĘGARNIA**  
Wacława Sikorskiego. Wiadomość na miejscu. 434-3-2

## DOM 349

w Koluszkach murowany piętrowy z ogródkiem, dający dochodu 800 rb. rocznie, tanio do sprzedania. Wiadomość w księgarni F. Gorala. Piotrkowska 307 (Górny Bynek).

Specjalista chorób skórnych włosów, wenerycznych oraz niemoocy płciowej  
**Dr. St. LEWKOWICZ**  
Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.  
Badanie krwi przy syphilisie.  
Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)  
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w., w niedziele od 9-3. Dla pań od 5-6 wiecz. 114r

**Dr. I. LIPSZYC**  
choroby dzieci.  
Przyjmuje od 8-10 i od 4-6 pp  
WSCHODNIA № 45 294

**Dr. Ignatiew**  
Specjalista chorób uszu, nosa i gardła  
ulica Konstantynowska № 11 m. 5.  
Przyjmuje od 11-12 rano i od 5-8 wiecz. codziennie. W niedziele od g. 10-1 w południe. 1054r

**Dr. med. Aleksander FABIAN**  
ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku).  
Choroby nerwowe i wewnętrzne.  
Do 10 rano i od 4-6 1/2. 2251r

**Dr. L. PRYBULSKI**  
CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE (syphilis) I MOCZOPŁOCIOWE (endoskop i cystoskop) I NIEMOCY PŁCIOWE.  
Ul. Południowa № 2.  
powrócił.  
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. panie od 5-6 po poł. 1420-r

**Dr. L. KLACZKIN**  
Konstantynowska 11.  
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.  
Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych  
Przyjmuje codziennie od 8-1 w południe i od 4-8 wieczorem; w niedziele i święta od 9-2 w poł.

Dla pań osobna poczekalnia.  
**Dr. B. Rejt,**  
ulica Średnia № 5. 149r

**Dr. S. SZNITKIND**  
Średnia № 2.  
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe  
Leczenie elektrycznością i masażem  
Przyjmuje od g. 8-11 rano. od 5-8 1/2 wiecz. 489-r

**Dr. H. Szumacher**  
choroby weneryczne i skórne  
Mawrot 2.  
przyjmuje od 8-10 1/2, i od 6-8. Po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 637r

**Dr. J. ABRUTIN**  
KRÓTKA 9.  
Specjalność chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.  
Przyjmuje: 8 1/2-11 i od 6-8 po poł.; panie 5-6 po poł., w niedziele 10-1 w poł. 237

**Dr. B. DONCHIN**  
Specjalista chorób oczu  
osiadł w Łodzi  
ul. Zielona № 11.  
Godz. prz. 10-12 i 5-7 po poł. 438-r

**Dr. med. J. Leyberg**  
po wieloletnich studiach i praktyce w klinikach Wiedeńskich, osiadł w m. Łodzi, Krótka № 5.  
Choroby weneryczne, moczopłciowe, skóry i włosów.  
Panowie: 8-11 r., 5-8 pp.; panie 8 1/2-4 1/2; niedziele 9-1. 1439r

**Dr. Birencweig**  
ŚREDNIA № 3.  
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.  
Od 11-1 r. i od 3-7 w. 268r

**Dr. Wacław Bernard**  
przeprowadził się na ulicę BENEDYKTA № 9.  
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.  
(8 1/2-12 r. i 5-7 1/2 pp., panie od 4-5). 1761-r

Lekarz-Dentysta  
**DĄBROWSKI**  
mieszka: Piotrkowska 97. 1335r

**Dr. I. Silberstrom**  
Ul. Promenada 13 róg Benedykta  
Chor. weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów.  
Przyjmuje: 8-2 i 4 1/2-8 w. Panie: 4 1/2-5 1/2 po poł. W niedziele: do 2-jej po poł. 241r

**Dr. Jan Pieniążek**  
sp. ch. nosa, gardła i uszu  
przeprowadził się na ulicę Piotrkowską 120.  
Przyjm. od 11 do 12 w poł., i od 5 do 6 1/2 wiecz., w niedziele i święta od 9 1/2-11 rano. 1350d

**Dr. Ark. Goldenberg**  
ul. Mawrot № 38  
róg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie do 10 rano i od 4 do 7 po poł. — CHOROBY WEWN., DZIECIENNE I KOBIECE. 1812r

**Dr. H. Sadkowski**  
asystent C. W. Uniwersytetu  
przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).  
Dzielnia № 3.  
od 5 do 7 e) 2150-r

Pierwsza Chrześcijańska  
Lecznica chorób zębów i Jamy ustnej 2651r  
teraz: ulica Piotrkowska 133.

**Dr. Bronisław Łuczycki**  
Andrzeja № 5. 327 12  
Choroby nerwowe.  
Przyjmuje do 10 rano i 5-7 pp.

**Dr. M. Papierny**  
Akuszerya i choroby kobiece, b. ordynator warszaw uniwersyteckiej kliniki akusz.  
Przyjmuje do 11 r. i od 4 1/2-6 1/2 po poł. Południowa 23. 4351

**Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ**  
(senior) (starszy)  
Piotrkowska 103  
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r. od 2 1/2-4 pp. i od 7 1/2-9 w. 1426r

**Dr. E. Sonnenberg**  
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne  
CEGIELNIANA 14.  
Od r. 11-1 i 4-7 1/2 w 76r

**Dr. Stanisł. Piekarski**  
przeprowadził się na ul. PIOTRKOWSKĄ № 115  
choroby weneryczne i skórne  
przyj. od 9-10 r. i od 5-7 w.

**Dr. Rosenblatt**  
Choroby uszu, gardła i nosa  
Piotrkowska 35.  
Przyjmuje od 10-11 r. i 5-7 pp. w niedziele od 2-4 r. 2451

**Dr. Feliks Skusiewicz**  
Choroby skórne i weneryczne  
Andrzeja 13.  
Przyjmuje od 9-10 1/2 rano i od 4-8 po poł. W niedziele i święta od g. 10-1 507-d

**Dr. A. GROGLIK**  
Zielona 5.  
Choroby skóry i włosów (usuwanie zbytecznych włosów za pomocą elektrolyzy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje 8 1/2-11 1/2 r. i 6-8 wiecz.; panie 5-6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 1568-d

**Dr. Zofja Garlicka**  
mieszka obecnie Nawrot 1 (Piotrkowska 126) Telefon 10.14.  
Chor. kobiece, Akuszerya  
9-10 rano. 4-6 po poł. 1997r

**Dr. Wacław Jasiński**  
powrócił.  
PIOTRKOWSKA 108, II-e piętro. od 4-6.  
Choroby dzieci. 2547

**Dr. med. Z. Golc**  
chor. skórne i wenerycz.  
PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

**Dr. Edward Mittelstaedt**  
mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67  
przyj. od 8-9 1/2 r. i od 5-6 1/2 pp.  
Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429-r

**Dr. Jelnicki**  
ul. Andrzeja 7.  
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.  
Godziny przyjęć: panowie od g. 8-11 r. 15-8 po poł., panie 4-5 po poł.; w niedziele i święta 9-12 r. 1463r

**ZEBY sztuczne od 75 k.**  
Plomby od 50 k.  
na kauczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r

**Łódzki Tatarsal**  
ma do sprzedania tanio powóz w dobrym stanie na gumach.  
Nowo-Spacerowa 31. 446 2-2

**Akuszeryka A. Trankler**  
Benedykta 10,  
przyjmuje panie na słabość, udziała pora i, niezamoznym ustępowania. Dyskrecya ścisła. 12-r-10

**PREZ ZE ZŁOTYMI ZEGARKAMI! Prawie darmo.**  
Gdyż zegarek męski z prawdziw. amerykańskiego złota, płaski, pięknie grawerowany „AMERYKA” nie odróżnia nawet specjaliści od złotego 56 ejpr. Oprócz piękności zegarek „AMERYKA” jest na lepszej genewskiej konstrukcyi znanej fabr. „LANGEN WATCH”, nakręcający raz na 40 godzin bez kluczyka „Remontoir”, wyregulowany do minuty, z poręczeniem piśmiennem na 8 lat. Cena zamiast rb. 25 tylko rb. 2 kop. 95, 2 zegarki rb. 5 kop. 50. Dla rozpowszechnienia naszego przedstawicielstwa dołączamy do każdego zegarka jako premium zupełnie darmo: 1) Dewizkę wspaniałą z tego samego materiału; 2) Brelok nowości Automatem kinematograf z interesującymi widokami; 3) Mundsztuk aparat D-ra Koeha dla nieszkodliwego palenia papierosów i cygar i woreczek zamiszowy do zegarka. Obstatunki wysyłamy pocztą za zaliczeniem nawet bez zadatku. Adresować: Warszawa, Przedstawicielstwo zegarków p. f. E. Wąchocki, Prosta 17. A, — 2. Za przesyłką do I-go lub też do 3-ich zegarków dolicza się 40 kop. Kto tylko zobaczy ten zegarek, ten uwierzy, że złoty. Za dobroć ich firma posiada mnóstwo dziękczynnych listów. Uwaga: Damski zegarek z tego materiału z damskim kompletem rb. 3 kop. 90. 401-2-2

**VI-te Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe**  
przyjmuje zapisy na członków w tymczasowym lokalu Towarzystwa — ul. Przejazd Nr. 14, w oficynie.  
W imieniu organizatorów:  
Franciszek Prądyński, Jan Smarzyński, Henryk Zieliński, Walenty Cielecki, Jan Dąbrowski, Kazimierz Pestkowski, Maryan Duchnowski, Walenty Obuchowicz i Dyonizy Kulisz.  
Lokal Towarzystwa otwarty codziennie oprócz niedziel i świąt — od godziny 10-jej do 1-jej po poł. i od 4-jej do 8-jej wiecz. 307

**200 rubli nagrody otrzyma**  
każdy, kto nam dowiedzie, że niżej wymienione przedmioty nie warte oznaczonej ceny:  
Tylko za 3 rb. 95 kop. zamiast 12 rb. wysyłamy 12 niezbędnych wartosciowych przedmiotów: 1) kieszonkowy zegarek męski z czarnej oksydowanej stali, ankier na kamienkach; nakręca się bez kluczyka co 36 godzin, gwarancya 6-letnia, 2) modny, wytworony Jańcuszek, 3) także brelok, 4) zamiszowy woreczek zabezp. zegarek od uszkodzenia, 5) skórzana portmonetka z 7 przedziałkami, 6) stempel kauczukowy z imieniem i nazwiskiem klienta, 7) fiakon farby do stempla, 8) pożyteczna nowość Amerykańska brzytwa bezpieczeństwa „Mulkoto”, którą każdy może się golić bezpiecznie i b. łatwo, 9) pędzelek w niklowej oprawie, 10) niklow. miseczka, 11) Amerykański stereoskop pokazuj. jak na jawie najrozmaitsze widoki, krajobrazy i grupy, 12) 25 podwójnych fotografi! Te wszystkie przedmioty wysyłamy tylko za 3 rb. 95 kop.; z krytym zegarkiem o 1 rb. drożej. Uprasza się o adresowanie zamówień: Do składu zegarów: T-wa „Uniwersal”, Warszawa, Chłodna 22. 486-3-1

**Rubli 50**  
zapłacę za wynalezienie odpowiedniego mieszkania, składającego się z 11 pokoi i kuchni z wygodami, przy ul. Zachodniej, Wólczańskiej, Długiej do Zielonej, Zawadzkiej lub Pasażu Szulca, od 1 lipca r. b. Część mieszkania może być w oficynie na 2 lub 3 piętrze.  
Oferty w „Rozwoju” pod lit. P. S. 483-3-2

**Rutynowany buchalter**  
obznajmiony ze wszelkimi czynnościami biurowymi, obejmie za niewielkim wynagrodzeniem administrację domu, w różnych punktach miasta. Na żądanie poważne referencje. Oferty w adm. „Rozwoju” pod lit. B. B. 2246d-0

SWIATLOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI INSTYTUT

**D<sup>r</sup> S. KANTORA**

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

**Krótki № 4.**

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świecizba, hemoroidy). — **Elektroliza** (radikalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż wibracyjny i pneumatyczny** według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo- i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

**Lecznica chorób skórnych i wenerycznych**

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego  
WOLCZANSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokim napięciu (Arsonwalizacja). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw. Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—14 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12 1/2 do 1 1/2 po południu.

2145r

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

**Ogólnie znana lecznica chorób zębów**

lekarza d-ty H. Pruss.

42r0

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote

korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebiania)

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Pijcie

**Frutil!!**

**Moszcz owocowy (WINO Bez Alkoholu)**

Fabryki „JUNONA“ W. i Z. POPKOWSKICH.

1/2 but. 35 kop., 1/4 but. 23 kop., za próżną butelkę zwrot 5 kop.

Biuro sprzedaży na Łódź: **W. Kunkel**, ulica Juliusza 22 m. 13. 217-5

**LECZNICA PRYWATNA**

Piotrkowska 251 — Telefonu № 11-78.

Przyjmuję na stałe pomieszczenie chorych, dotkniętych cierpieniami wewnętrznymi, nerwowymi, chirurgicznymi i kobiecymi. Cena pokoju od rb. 2.50 do 5 rb. dziennie. — Felczer stały na miejscu.

W lecznicy ordynują: Dr. Goldblum — w chorobach wewnętrznych i nerwowych; Dr. rzy Goldmann i Krusche w chorobach chirurgicznych; Dr. rzy Druebin, Ksawery Jasinski i Kaufman w chorobach kobiecych. 714-

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI

**M. LENTZ, Widzewska 77.**

№ telefonu 14-36.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przedawania

Opakowanie i przechowywanie mebli.

Dostawa i podstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpalowego. Przewożenie kas ogniowatwych

**PLAC**

jest do sprzedania w śródmieściu, narożny, mający z jednej ulicy 58 lokci szerokości, a z drugiej strony 60 lokci — na bardzo do godnych warunkach. Ul. Ludwiki № 11, u Witkowskiego. 4003

**„PROBITAS“**

Skwerowa 3.

Biuro nauczycielskie S. Lewinsonowej. 377 3

**Mieszkanie**

4 słoneczne frontowe pokoje z kuchnią i balkonem (I piętro) — do wynajęcia od 1-go kwietnia r. b. Skwerowa 20 m 4. Oglądać można codziennie od 11 rano do 8 wiecz., prócz niedziel. 447

**Instytut fizykalnych metod leczenia**

D-ra A. STEINBERGA

Benedykta № 3. Benedykta № 3.

**Gabinet Roentgenowski i światło-leczniczy. Ortopeda. Gimnastyka lecznicza.**

Skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, kości i mięśni. Masaż ręczny i wibracyjny. Pracownia przyrządów ortopedycznych. Stosowanie promieni Roentgena w celach dyagnostycznych i leczniczych. **Choroby skórne.** Leczenie prądami wysokiego napięcia (Arsonwalizacja), kąpielami świetlnymi i w gorącym powietrzu. Elektryzacja. **Choroby nerwowe** (niemoc płciowa). Elektroliza — usuwanie włosów z twarzy. 137r

**J-wo Brocard & Co**

Rwiatowa Woda Kolońska

**„CUDNA KONWALIA“**



2825d2

Cena flakonu Rs.1.

**Kakao Wedla,**

przygotowane z najlepszych ziaren kakaowych według holenderskiego patentu, wyróżnia się obok wielkiej pożywności łagodnym smakiem i wysoce rozwiniętym naturalnym aromatem i jako takie zaleca się, jako najzdrowszy napój na pierwsze śniadanie, zwłaszcza dla dzieci, którym szklanka herbaty rano dostatecznego pożywienia dać nie może.

Kakao owsiane WEDLA smaczne jak czekolada i łatwostrawne jak kleik, zalecane przez lekarzy dla osób o słabym trawieniu, stanowi specjalność znanej WARSZAWSKIEJ FABRYKI CZEKOLADY

**E. Wedel**

I znajduje się stale na składzie we wszystkich tutejszych handlach kolonialnych i sklepach spożywczych. 318-3

**Zdolni ślusarze,**

obznajmieni z budową warsztatów tkackich, mogą się zgłosić: Miłkołajewska № 78. 479-3 2

**Do wynajęcia**

od 1 lipca 1910 r. lokal, składający się z 3 piętrowej oficyny—frontowej, przy ul. Zawadzkiej róg Pańskiej nr. 9. Władność u rządu domu, od 2-4-jej no południa. 485-3-2

**BILANSE**

zakładanie i prowadzenie ksiąg handlowych na godziny nskutecznie rutynowany buchalter poważnej instytucji. — Oferty sub „Rutyna“ przyjmuje administracja „Rozwoju“. 96

# Wina Chasta

Czerwone  
od 40k.—1rb. 25k. za but.  
Białe  
od 40k.—1rb. za but.  
Deserowe  
od 80k.—2rb. za but.

Są naturalne i odznaczają się wyborowym smakiem.

Skład w tozdi  
ulica Piotrkowska №99

## Wyższa Szkoła Kroju i Szycia p. t. „Józefina“.

Kursy wyższe i niższe. Najnowszy system kroju angielskiego, francuskiego i berlińskiego — Moja długoletnia praktyka daje mi możność wyuczenia kroju i szycia sumiennie i gruntownie. Przy kolo duza pracownia sukien, gdzie uczenice nabieraja wprawy rustu. Szkoła odznaczona została na wystawie srebrnym medalem.  
Po ukończeniu kursu uczenice otrzymują patenty szyciowe lub prywatne.

Piotrkowska № 23.

1951r

## Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe

I-a filia Łódzka przy ulicy Zachodniej № 31,

II-a filia Łódzka przy ulicy Piotrkowskiej № 69,

### „Lombard“

345-1

zawiadamia, że w dniu 18 lutego / 3 marca 1910 roku i dni następnych w sali licytacyjnej filii I-ej przy ul. Zachodniej № 31, poczynając od godziny 10-ej rano, sprzedane będą przez publiczną licytację nie prolongowane we właściwym czasie zastawy filii I-ej i filii II-ej. Zastawy wyżej wymienione składają się: z wyrobów złotych i srebrnych, drogich kamieni, pereł, zegarków kieszonkowych, wyrobów platerowanych, maszyn do szycia, oraz różnych przedmiotów i towarów. Z rozpoczęciem licytacji prolongata zastawów na sprzedaż wystawionych miejsca mieć nie będzie ktoby jednak takowe życzył sobie prolongować nadal, winien to skutecznie na dni parę przed rozpoczęciem licytacji.

Do sprzedaży kwalifikują się następujące №№ zastawów:

#### FILIA I.

87864	80458	90401	98952	108195	110512	119190	124790	129916	136323	140657	143878	146610	149282	153263	160222
47062	818	681	953	269	582	510	810	130189	514	714	919	657	366	521	228
51754	848	796	962	627	666	556	948	199	671	749	986	789	502	726	255
55529	872	896	99132	686	667	586	961	337	801	953	994	833	503	815	261
653	81012	993	203	763	806	815	125009	637	812	956	144100	868	587	867	314
61125	014	91197	273	855	898	824	017	652	899	141012	110	925	617	883	339
261	174	678	315	104194	981	883	167	890	137104	016	126	927	631	896	341
398	176	921	368	212	111294	908	183	131117	140	118	182	147080	649	930	345
400	180	965	369	525	648	929	186	174	183	128	183	103	698	983	382
64357	195	92415	370	788	651	959	631	339	382	184	188	196	710	154439	384
408	196	624	384	790	112181	978	684	419	388	252	194	211	719	631	412
816	244	637	469	820	625	998	821	494	406	267	224	243	758	720	458
65245	248	638	542	105138	757	120095	994	531	533	313	243	270	857	758	467
68264	613	93325	584	335	822	223	126078	655	554	354	276	310	950	804	475
506	870	475	585	340	955	303	165	708	607	423	384	343	997	155077	515
540	82431	637	586	493	113023	312	307	915	616	443	433	385	150002	351	542
790	656	758	594	568	074	316	377	132084	657	444	456	387	118	441	547
67200	728	878	595	578	082	322	497	087	679	451	506	466	135	451	591
68453	814	879	628	747	129	337	509	209	997	477	544	479	213	559	618
904	83421	880	630	882	138	339	587	366	138122	523	702	500	311	611	666
964	513	881	638	106210	176	439	699	501	205	587	804	538	501	729	668
69253	697	94184	639	329	381	569	709	553	262	711	939	591	672	938	678
70116	84207	644	691	330	416	324	721	631	392	730	947	721	751	972	681
345	480	645	702	558	431	907	723	740	536	759	966	740	773	987	701
346	501	670	706	617	511	121156	775	768	594	831	145025	791	840	156587	725
369	609	903	755	727	591	175	966	903	687	895	033	798	898	956	726
730	645	95026	756	857	609	368	977	910	755	896	041	898	923	157036	732
71068	739	029	757	910	625	332	993	932	794	142091	042	908	928	140	754
72702	762	244	781	947	830	467	127069	976	947	130	051	957	151024	159124	756
73003	85251	304	782	107001	855	519	247	133043	965	178	062	975	156	609	772
608	380	629	784	026	114046	560	257	097	139034	433	169	983	194	625	783
74135	408	913	913	160	197	572	430	297	053	466	245	148001	200	637	789
792	794	968	100053	221	308	122038	461	320	130	555	314	004	269	640	799
75077	807	96033	132	274	382	061	485	414	181	774	338	015	348	687	899
766	902	319	183	672	473	080	521	508	188	805	341	077	350	735	938
76052	86355	335	252	674	504	257	524	528	216	809	380	098	361	743	969
241	612	341	315	711	515	327	865	539	342	842	455	109	552	767	972
268	614	396	397	778	631	337	933	556	405	889	539	145	558	786	982
576	777	420	669	779	115001	358	939	624	413	953	540	173	615	847	988
873	851	445	851	108072	056	362	128019	762	464	969	577	275	646	854	161002
77639	896	472	880	317	211	375	022	875	549	988	729	348	769	858	015
686	977	487	896	677	230	401	129	134209	588	143007	739	411	770	884	016
882	87016	671	909	748	849	402	153	290	705	008	770	459	781	889	034
928	292	674	995	963	965	431	334	484	794	041	784	470	832	907	039
930	600	948	101043	992	116318	460	335	590	797	069	848	499	370	922	092
963	651	956	078	109018	431	525	432	865	818	210	899	524	886	941	100
78233	852	97214	160	141	580	723	487	135021	974	224	925	652	995	966	105
238	88167	245	292	277	765	798	793	039	998	234	957	697	152041	993	111
656	235	403	347	472	117044	804	794	098	140013	268	968	710	063	160005	146
760	323	551	564	486	118003	329	902	185	090	286	146014	737	087	014	189
782	336	603	798	506	074	920	941	231	094	326	032	817	197	030	196
79218	379	98035	889	554	290	976	962	247	153	363	074	840	208	069	217
230	470	077	102035	732	361	993	129007	432	342	376	081	841	237	077	218
310	523	153	061	793	405	123231	019	499	384	381	215	867	537	103	252
522	635	279	068	794	413	486	095	659	417	564	216	930	691	123	263
590	89066	299	316	110058	580	573	180	878	421	532	221	149020	743	132	266
947	674	383	407	064	617	659	209	910	461	596	268	031	795	137	284
80003	694	572	856	066	856	908	210	136062	500	609	294	075	894	140	306
004	781	590	857	292	958	124023	437	084	506	735	375	149	899	157	308
385	799	740	917	460	933	133	718	090	519	761	388	163	952	177	316
417	90002	742	918	469	119057	374	739	212	529	826	446	168	153010	194	322
445	090	832	103162	484	117	542	755	213	573	859	465	184	014	198	339

dalejszy ciąg na str. 11).

161344	161841	162281	162520	162605	162941	163270	163601	163861	164159	164466	164673	164914	165102	165310	165457
362	847	285	521	607	959	271	604	864	163	471	674	921	104	312	464
370	857	291	528	612	962	281	614	868	167	476	686	925	105	316	468
398	889	304	530	613	965	285	617	885	178	478	688	927	114	317	472
401	915	314	532	619	985	308	618	893	221	486	690	931	115	326	473
420	930	326	533	620	163003	331	621	897	222	488	698	933	117	332	475
446	946	335	534	624	005	332	637	921	224	492	701	934	120	333	476
463	949	355	536	628	016	335	639	922	227	497	704	952	128	339	479
479	953	369	538	633	034	339	656	923	229	507	707	954	135	343	481
493	958	373	539	634	036	342	662	929	237	508	718	958	142	351	498
510	972	375	554	635	038	344	678	930	239	511	744	964	165	353	500
529	975	392	555	636	043	350	701	932	240	527	746	966	167	360	505
530	996	393	556	637	070	353	722	934	245	529	749	970	169	362	506
534	162004	396	557	652	073	370	728	936	263	530	753	988	173	367	508
552	029	404	561	653	083	372	730	937	276	536	755	990	186	382	520
554	032	409	562	680	094	391	732	948	284	540	760	991	191	384	521
561	048	410	564	693	104	392	745	962	286	541	762	997	193	385	523
569	074	419	568	695	120	410	761	164005	308	569	763	165000	204	388	524
572	085	420	569	709	125	413	767	009	313	572	764	018	207	392	526
621	086	440	570	716	137	428	772	010	323	575	789	019	216	395	530
623	087	444	571	722	169	435	778	032	324	579	792	021	222	396	533
678	090	449	572	728	175	463	785	046	331	581	795	029	226	397	549
683	091	452	577	746	189	466	788	050	347	583	839	039	229	398	553
704	098	465	578	764	201	473	790	053	348	594	851	040	251	402	554
710	150	475	580	781	205	476	806	064	357	605	862	054	265	405	558
757	157	487	583	801	216	477	808	071	363	606	864	055	272	419	
775	161	491	587	802	217	488	815	083	364	618	866	057	279	423	
782	162	497	589	819	222	498	822	089	380	619	873	061	280	430	
784	171	499	591	838	238	506	824	090	381	628	874	075	282	437	
785	179	504	592	859	248	529	826	107	397	632	878	077	284	441	
797	183	505	594	869	252	531	830	118	409	633	881	078	285	443	
802	229	507	596	870	256	545	837	151	425	646	885	090	289	448	
815	239	509	598	877	261	548	849	152	432	652	889	091	290	452	
823	241	512	600	926	262	576	853	153	448	653	896	092	296	453	
840	254	519	602	934	267	583	857	156	458	671	903	099	309	456	

F I L I A II.

63828	87420	96306	103762	106765	111652	115009	117167	119269	124420	125149	125739	126023	126484	126981	127398
69566	910	307	798	835	669	145	342	336	441	151	742	031	503	127005	411
691	88497	660	827	107009	956	222	358	339	444	179	751	033	518	009	412
71672	656	986	856	235	112212	256	386	351	463	216	752	035	523	012	413
904	674	97034	876	270	315	297	416	357	489	227	760	040	529	016	419
73816	89310	175	905	464	634	317	437	363	494	228	769	041	530	024	420
75170	311	199	928	511	672	329	602	461	522	232	783	044	545	029	430
680	90166	309	952	621	762	333	609	544	529	234	800	047	550	040	434
76554	314	320	104012	677	838	360	673	560	540	247	801	060	553	064	437
77139	564	420	050	695	842	400	677	611	549	267	803	065	557	067	454
320	771	500	175	735	865	405	743	612	559	282	805	069	575	079	455
326	91224	614	200	904	113122	437	802	618	561	283	807	078	583	080	472
862	293	664	248	946	173	605	808	671	578	284	811	096	612	082	474
956	607	743	346	108059	190	608	881	725	590	291	818	098	640	084	479
78028	92301	765	375	166	191	629	898	738	635	312	824	103	650	085	485
79345	426	776	413	278	300	650	937	750	663	320	851	106	652	090	493
992	467	842	467	387	333	668	118053	962	664	331	857	107	662	091	497
80168	646	98452	575	443	366	725	102	972	666	339	867	111	672	094	512
615	819	492	595	448	451	758	114	120063	686	355	868	113	673	095	520
81001	985	516	596	486	645	762	115	112	722	360	879	130	682	101	542
157	991	533	600	953	688	778	146	184	726	363	893	137	692	102	545
787	93046	957	639	993	723	958	196	220	774	365	896	138	701	104	547
82016	063	99416	673	109029	742	982	218	246	787	374	907	158	702	115	548
194	141	424	708	169	763	116016	219	273	788	377	908	173	704	116	554
240	159	767	714	177	806	020	231	294	797	402	919	174	707	119	557
548	185	100185	715	276	821	040	286	331	813	403	922	179	717	135	562
614	210	310	749	391	855	096	325	355	816	404	931	186	724	137	566
631	256	440	845	541	926	130	370	477	835	417	934	191	730	154	577
701	329	566	858	585	966	174	373	650	851	422	935	203	731	161	585
896	365	840	866	586	114046	202	383	771	854	429	936	204	743	171	586
928	447	841	867	754	083	203	385	853	855	433	937	207	754	172	593
83033	455	875	933	823	087	250	415	121196	858	454	945	209	758	175	594
704	545	101036	968	826	207	257	484	232	861	457	952	242	768	176	603
796	614	048	994	969	218	474	575	240	869	469	962	257	772	190	608
837	620	234	105069	110143	221	524	583	440	901	476	963	270	773	194	610
84000	793	280	095	217	310	544	588	553	943	489	974	278	782	201	612
385	840	594	113	356	443	563	713	573	953	493	975	285	783	206	614
337	863	715	119	402	468	573	717	582	971	498	976	295	795	224	619
450	864	799	141	441	473	595	789	122005	975	526	977	306	810	225	636
511	938	857	250	609	505	616	809	078	989	531	978	317	826	251	642
555	943	102002	267	784	506	690	810	258	995	545	983	318	838	265	645
596	972	212	316	853	510	747	828	331	997	559	985	322	851	279	648
635	991	213	319	912	520	754	836	444	125014	593	986	351	876	290	649
85066	995	331	333	111013	524	758	837	474	032	595	994	357	879	292	650
129	94002	360	381	014	553	773	844	707	034	618	997	365	888	293	662
220	370	424	524	025	570	783	908	757	067	620	998	371	893	294	665
239	546	494	587	127	581	787	965	928	074	632	126002	382	899	296	666
244	899	553	656	149	609	788	119013	123000	078	648	005	386	911	351	667
447	95044	620	722	265	679	828	035	738	081	674	006	420	915	352	676
482	048	832	950	354	792	862	079	124258	113	686	009	421	919	353	
826	098	103062	106211	355	795	921	117	314	118	688	015	443	932	368	
86083	535	221	242	856	811	117009	134	374	125	695	019	446	934	369	
645	96018	543	597	409	845	134	189	402	131	702	020	471	951	371	
87198	038	586	637	549	847	141	255	415	133	716	021	472	952	396	
855	124	699	658	589	886	155	256	416	142	737	022	478	97		



# Panie

które zraziły się do mydła nafcianego przez użycie niewłaściwych fabryk-tów mydlnych różnych marek proszone są o jednorazowe wypróbowanie

## MYDŁA NAFCIANEGO z „Latarnią Morską“,

a przekonają się, że jedynie to mydło odpowiada swemu celowi, t. j. daje oszczędność w Pracy, węglu i czasie. Pranie jest wtenczas racjonalne i higieniczne. Przy użyciu trzymać się sposobu użycia.

### HORDLICZKA i STAMIROWSKI, Łódź.

Hurtowa sprzedaż:	Warszawa:	Paweł Haida, Wronia 51, tel. 15954.
	Łódź:	Edmund Bogdański, Dzielna 30, tel. 1126.
	Częstochowa:	L. Senior i D. Bochenek.
	Kalisz:	M. Zucker.
	Białystok:	M. Zylber.

226-8-8

Od 1-go lipca r. b. do wynajęcia obszerny, widny lokal suterenny, w domu frontowym, w śródmieściu, przy ul. przynajmniej i stacy tramwajowej, odpowiedni na skład, sklep i kantor. Blizsza wiadomość w adm. „Rozwoju“.

432-3-3



Sprzedaz maszyn do szycia Singera. Bebenkova rb 40. Pierścieniowa, 35. Zyczącym naraty. Uwaga! Specjalny warsztat reparac. Konstantynowska № 7. Jureczyński. 154-10

### Żądajcie wszędzie!



Do doskonałego smaku i aromatu koniak T-wa „Imperial“ w Warszawie, w sprzedaży we wszystkich lepszych handlach win i tow. kolonialnych.

Żądajcie wszędzie! 2533-15-8

## Ważne dla pp. Powroźników!!!

MASZYNY do kręcenia lin i szpagatu oraz szczotki do czesania konopi, robi nowe i przerabia stare. Maszyny tapicerskie, matryce do sztańcy. Reparacje maszyn do szycia; maszyny pończosznicze, „Primusy“, aparaty spirytusowe, oraz wszelkie roboty w zakres ślusarstwa wcho-

dzące przyjmuje ZAKŁAD ŚLUSARSKI, Główna № 11. 379 3

## Smaczne i zdrowe Pieczywo

poleca piekarnia

R. TRENKLERA, ul. Cegielniana № 67.

Chleb na sposób moskiewski wyrabiany przez specjalistów fachowych. Czystość i higiena wypieku gwarantowana. Filie: Piotrkowska 116 i Orła 8. 1558-100-56

## WARSZAWSKIE BIURO ELEKTROTECHNICZNE

# Ruśkiewicz, Godlewski i Tyszka

Inżynierowie.

Oddział w Łodzi: ul. Zachodnia № 72 (róg Zielonej).

Instalacje oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły.

Dostawa Lampek ekonomicznych metalowych (1 watt na świecę) i węglowych Tow. Akc. Warszawskiej Fabryki Lamp Elektrycznych.

Dostawa Maszyn elektrycznych i turbin parowych Tow. Elektr. „Westinghouse“.

Stale na składzie w Łodzi wszelkie typy Lampek metalowych po cenach znacznie niższych.

Lampki 25 do 60 świec po rb. 1.20 sztuka.

Odbiorcom większych partii odpowiednie rabaty.

322-3

## Skład win M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaje do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzymałem wielki transport win z czystego soku winnego nie falsyfikowanego. Ceny nadzwyczaj umiarkowane: kop. 40, 50, 60, 80, rb. 1.00 i 1.50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1.25 do rb. 3.00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie bez alkoholu. Ktoby zechciał wina bez alkoholu, proszony jest o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele gatunków win z alkoholem. Kto chce mieć zdrowy żołądek, powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadzwyczaj przyjemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadzwyczaj pomysłnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczona przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządową.

Oliwa do lampek i spławki mego wynalazku palą się we wszystkich domach. 1 funt 20 kop., knotki darmo. Oliwę również można nabywać w składach: Konstantynowska 13, Franciszkańska 69, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kałna 52, Długa 93 i Łowicka 9. 323

### Cietrzewie i Jarząbki

kaczki i indyki. Wielki wybór konserw i marynat. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Codzienne świeży drób. Masło smietankowe i kuchenne. Sklep „DOBRA GOSPODYNI“, Piotrkowska 181 329-24

### !!! Uwaga!!!

Zwraca się uwagę na Zakład garderoby męskiej, elegancko i niedrogo wykonywanej przez firmę J. KOZŁOWSKIEGO 1346r Mikołajewska 21.

### SKŁADY ELEKTROTECHNICZNE

## Bracia Borkowscy

Filia w ŁODZI

Piotrkowska 157, telefon 14-40

polecają:

Lampki żarowe ekonomiczne i normalne  
Dynamomaszyny, motory, przewodniki  
i wszelkie artykuły instalacyjne

Telefony, dzwonki, elementy, piorunochrony.

320 8



aptecznych. Cena pudełka 1 rb.

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia.

Liczne opinie Pp. Lekarzy i Ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można w aptekach i składach 358-15-2

## Elegancki gabinet

składający się z otomany z lustrem, 4 foteli, stolika do kart, biurka dużego z fotelem, biblioteki, zegara dużego szafkowego, zegara kominkowego marmurowego — sprzedam niedrogo. Ulica Szkolna 23, stróż wskaże 445-3

## SZKOŁA KROJU i SZYCIA A. SZNAJDER

ŁÓDŹ, ANDRZEJA № 1. Fasony, Żurnale i Manekiny. 85r

## Teofil Stanisław

obrońca sądowy

(b sekretarz Sądu Pokoju 3-go wydziału).

otworzył kancelaryę przy ulicy Wólczańskiej № 72. 308 10